Dan it-test hu maħsub purament bħala għodda ta' dokumentazzjoni u m'għandu l-ebda effett legali. L-istituzzjonijiet tal-Unjoni m'għandhom l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu. Il-verżjonijiet awtentiċi tal-atti rilevanti, inklużi l-preamboli tagħhom, huma dawk ippubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u disponibbli f'EUR-Lex. Dawk it-testi uffiċjali huma aċċessibbli direttament permezz tal-links inkorporati f'dan id-dokument

►B

DIRETTIVA 2006/126/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta' l-20 ta' Diċembru 2006

dwar il-Liċenzji tas-Sewqan (Tfassil mill-Ġdid)

(Test b'relevanza għaż-Żee)

(ĠU L 403, 30.12.2006, p. 18)

Emendata minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Paġna	Data
►M1	Direttiva tal-Kummissjoni 2009/113/KE tal-25 ta' Awwissu 2009	L 223	31	26.8.2009
►M2	Direttiva tal-Kummissjoni 2011/94/UE tat-28 ta' Novembru 2011	L 314	31	29.11.2011
►M3	Direttiva tal-Kummissjoni 2012/36/UE tad-19 ta' Novembru 2012	L 321	54	20.11.2012
►M4	Direttiva tal-Kunsill 2013/22/UE tat-13 ta' Mejju 2013	L 158	356	10.6.2013
►M5	Direttiva tal-Kummissjoni 2013/47/UE tat-2 ta' Ottubru 2013	L 261	29	3.10.2013
►M6	Direttiva tal-Kummissjoni 2014/85/UE tal-1 ta' Lulju 2014	L 194	10	2.7.2014
►M7	Direttiva tal-Kummissjoni (UE) 2015/653 tal-24 ta' April 2015	L 107	68	25.4.2015
►M8	Direttiva tal-Kummissjoni (UE) 2016/1106 tas-7 ta' Lulju 2016	L 183	59	8.7.2016
►M9	Direttiva (UE) 2018/645 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' April 2018	L 112	29	2.5.2018

▼B

DIRETTIVA 2006/126/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta' l-20 ta' Diċembru 2006

dwar il-Liċenzji tas-Sewqan (Tfassil mill-Ġdid)

(Test b'relevanza għaż-Żee)

Artikolu 1

Mudell tal-liċenzja

1. L-Istati Membri għandhom jintroduċu liċenzja tas-sewqan nazzjonali bbażata fuq il-mudell Komunitarju stabbilit fl-Anness I, skond id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva. L-emblema fil-paġna 1 tal-mudell Komunitarju tal-liċenzji tas-sewqan għandu jinkludi l-marka distintiva ta' l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja.

2. Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data, l-Istati Membri jistgħu jintroduċu mezz għaż-żamma ta' informazzjoni (mikro-ċipp) bħala parti mil-liċenzja tas-sewqan malli r-rekwiżiti dwar il-mikro-ċipp imsemmija fl-Anness I li huma mfassla sabiex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, billi jissupplimentawha, jiġu stabbiliti mill-Kummissjoni skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 9(2). Dawn ir-rekwiżiti għandhom jipprovdu għall-approvazzjoni tat-tip KE, li għandha tingħata biss meta tintwera l-kapaċità ta' resistenza kontra attentati ta' tbagħbis jew ta' tibdil tad-data.

3. Il-mikro-ċipp għandu jinkorpora d-data tal-liċenzja armonizzata tas-sewqan imsemmija fl-Anness I.

L-Istati Membri, wara li jikkonsultaw il-Kummissjoni, jistgħu jżommu data addizzjonali, sakemm dan ma jostakolax l-implementazzjoni ta' din id-Direttiva.

Konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 9(2), il-Kummissjoni tista' temenda l-Anness I sabiex tiġi żgurata l-interoperabbiltà fil-futur.

4. Bil-kunsens tal-Kummissjoni, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu dawk l-adattamenti lill-mudell espost fl-Anness I li jkunu meħtieġa għall-proċessar tal-liċenzja tas-sewqan bil-kompjuter.

Artikolu 2

Rikonoxximent reċiproku

1. Il-liċenzji tas-sewqan maħruġa mill-Istati Membri għandhom jingħataw rikonoxximent reċiproku.

2. Fejn detentur ta' liċenzja nazzjonali valida tas-sewqan mingħajr il-perjodu amministrattiv ta' validità stabbilit fl-Artikolu 7(2) jagħmel ir-residenza normali tiegħu fi Stat Membru divers minn dak fejn tkun inħarġet il-liċenzja, l-Istat Membru ospitanti jista' japplika lil-liċenzja l-perjodi amministrattivi ta' validità stabbiliti f'dak l-Artikolu billi jġedded il-liċenzja tas-sewqan, minn sentejn wara d-data li fiha d-detentur ikun għamel ir-residenza normali tiegħu fit-territorju tiegħu.

▼B

Artikolu 3

Miżuri kontra l-falsifikazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi neċessarji kollha sabiex jevitaw kwalunkwe riskju ta' falsifikazzjoni tal-liċenzji tas-sewqan, inkluża dik ta' mudelli ta' liċenzji tas-sewqan maħruġa qabel id-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva. Huma għandhom jinformaw lill-Kummissjoni dwar dan.

2. Il-materjal użat għal-liċenzja tas-sewqan, kif previst fl-Anness I, għandu jiġi protett kontra l-frodi bl-applikazzjoni ta' speċifikazzjonijiet imfassla sabiex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, billi jissuplimentawha, li għandhom jiġu stabbiliti mill-Kummissjoni skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 9(2). L-Istati Membri jistgħu jintroduċu miżuri ta' sigurtà addizzjonali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, sa 19 ta' Januar 2033, il-liċenzji tas-sewqan kollha maħruġa jew li jkunu fiċ-ċirkolazzjoni jikkonformaw mar-rekwiżiti kollha ta' din id-Direttiva.

Artikolu 4

Kategoriji, definizzjonijiet u età minima

1. Il-liċenzja tas-sewqan prevista fl-Artikolu 1 għandha tawtorizza s-sewqan ta' vetturi b'mutur fil-kategoriji definiti aktar 'l isfel. Hija tista' tinħareġ mill-età minima indikata għal kull kategorija. "Vettura b'mutur" tfisser kwalunkwe vettura, barra vettura li timxi fuq linji ta' ferrovija, bi propulsjoni awtonoma li timxi fuq it-triq permezz tal-qawwa tagħha stess.

2. Ċiklomuturi (mopeds):

Kategorija AM

— Vetturi b'żewġ jew tliet roti b'veloċità proġettata massima li ma taqbiżx il-45 km/siegħa, kif definiti fl-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva 2002/24/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Marzu 2002 dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta (1) (esklużi dawk b'veloċità proġettata massima li tkun taħt jew ugwali għal 25 km/siegħa), u kwadriċikli ħfief kif definiti fl-Artikolu 1(3)(a) tad-Direttiva 2002/24/KE;

— l-età minima għall-Kategorija AM hija ta' 16-il sena.

3. Muturi kemm bis-sidecar kif ukoll mingħajra, u triċikli bil-mutur:

— "mutur" tfisser vetturi b'żewġ roti kemm bis-sidecar kif ukoll mingħajra, kif definiti fl-Artikolu 1(2)(b) tad-Direttiva 2002/24/KE;

(1) ĠU L 124, 9.5.2002, p. 1. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2005/30/KE (ĠU L 106, 27.4.2005, p. 17).

▼B

— “triċikli bil-mutur” tfisser vetturi bi tliet roti simmetrikament disposti, kif definiti fl-Artikolu 1(2)(ċ) tad-Direttiva 2002/24/KE;

(a) Kategorija A1:

— muturi b'kapaċità ċilindrata li ma taqbiżx il-125 ċentimetri kubi, ta' qawwa li ma taqbiżx 11-il kW u bi proporzjon qawwa/piż li ma jaqbiżx 0.1 kW/kg;

— triċikli bil-mutur b'qawwa li ma taqbiżx 15 kW;

— l-età minima għall-Kategorija A1 hija ta' 16-il sena;

(b) Kategorija A2:

— muturi b'qawwa li ma taqbiżx il-35 kW u bi proporzjon qawwa/piż li ma jaqbiżx 0.2 kW/kg u li ma jkunux derivati minn vettura ta' aktar mid-doppju tal-qawwa tagħha;

— l-età minima għall-Kategorija A2 hija ta' 18-il sena;

(ċ) Kategorija A:

(i) muturi:

— L-età minima għall-Kategorija A hija ta' 20 sena. Madankollu, l-aċċess għas-sewqan ta' muturi ta' din il-kategorija għandu jkun suġġett għal minimu ta' sentejn esperjenza fuq muturi taħt liċenzja A2. Dan ir-rekwiżit fir-rigward ta' esperjenza preċedenti jista' jiġi ommess jekk il-kandidat ikollu mill-inqas 24 sena;

(ii) triċikli bil-mutur b'qawwa li taqbeż 15 kW:

— L-età minima għat-triċikli bil-mutur b'qawwa li taqbeż 15 kW hija ta' 21 sena.

4. Vetturi bil-mutur:

— “vettura bil-mutur” tfisser kwalunkwe vettura b'mutur, normalment użata għat-trasport ta' persuni jew merkanzija fuq it-triq jew għall-ġbid, fuq it-triq, ta' vetturi użati għat-trasport ta' persuni jew merkanzija. Dan it-terminu għandu jinkludi trolleybuses, jiġifieri vetturi konnessi ma' konduttur elettriku u li ma jimxux fuq binarji. It-terminu ma għandux jinkludi tratturi agrikoli jew tal-forestrija;

— “tratturi agrikoli jew tal-forestrija” tfisser kwalunkwe vettura b'mutur li timxi fuq ir-roti jew il-binarji, li jkollha mill-inqas żewġ fusien, li l-funzjoni prinċipali tagħha tinsab fil-qawwa ta' ġbid, li tkun proġettata speċifikament sabiex tiġbed, timbotta, iġġorr jew topera ċerti

▼B

għodod, magni jew karrijiet użati f'konnessjoni ma' operazzjonijiet agrikoli jew tal-forestrija, u li l-użu tagħha għat-trasport ta' persuni jew merkanzija fuq it-triq jew għall-ġbid, fuq it-triq, ta' vetturi użati għat-trasport ta' persuni jew merkanzija tkun biss funzjoni sekondarja;

(a) Kategorija B1:

— kwadriċikli, kif definiti fl-Artikolu 1(3)(b) tad-Direttiva 2002/24/KE;

— l-età minima għall-Kategorija B1 hija ta' 16-il sena;

— il-Kategorija B1 hija fakoltattiva; fl-Istati Membri li ma jintroduċux din il-kategorija ta' liċenzja tas-sewqan, tkun meħtieġa liċenzja tas-sewqan għall-Kategorija B sabiex jinstaqu tali vetturi.

(b) Kategorija B:

vetturi bil-mutur b'massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 3 500 kg u proġettati u mibnija għat-trasport ta' mhux aktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f'din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 750 kg.

Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, il-vetturi bil-mutur f'din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li taqbeż 750 kg, sakemm il-massa massima awtorizza ta' din il-kombinazzjoni ma taqbiżx 4 250 kg. Fil-każ li tali kombinazzjoni taqbeż 3 500 kg, l-Istati Membri għandhom, konformement mad-dispożizzjonijiet ta' l-Anness V, jeżiġu li din il-kombinazzjoni tkun misjuqa biss wara:

— li s-sewwieq ikun lesta kors ta' taħrig, jew

— li s-sewwieq ikun għadda minn test ta' ħila u ta' komportament.

L-Istati Membri jistgħu jeżiġu wkoll kemm tali kors ta' taħrig kif ukoll tali test ta' ħila u ta' komportament.

L-Istati Membri għandhom jindikaw id-dritt ta' sewqan ta' tali kombinazzjoni fuq il-liċenzja tas-sewqan permezz tal-kodiċi Komunitarju relevanti.

L-età minima għall-Kategorija B hija ta' 18-il sena;

(ċ) Kategorija BE:

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, il-kombinazzjoni ta' vetturi li jikkonsistu minn vettura-trattur tal-Kategorija B u karru jew semi-karru fejn il-massa massima awtorizzata tal-karru jew semi-karru ma taqbiżx 3 500 kg;

— l-età minima għall-Kategorija BE hija ta' 18-il sena;

▼B

(d) Kategorija C1:

vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-Kategoriji D1 jew D, li l-massa massima awtorizzata tagħhom taqbeż 3 500 kg, iżda ma taqbizx 7 500 kg u li jkunu proġettati u mibnija għat-trasport ta' mhux aktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f'din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 750 kg;

(e) Kategorija C1E:

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, kombinazzjonjiet ta' vetturi fejn il-vettura-trattur tkun tal-Kategorija C1 u l-karru jew semi-karru tagħha jkollu massa massima awtorizzata ta' aktar minn 750 kg, sakemm il-massa massima awtorizzata tal-kombinazzjoni ma taqbiżx 12 000 kg;

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, kombinazzjonjiet ta' vetturi fejn il-vettura-trattur tkun tal-Kategorija B u l-karru jew semi-karru tagħha jkollu massa massima awtorizzata ta' aktar minn 3 500 kg, sakemm il-massa massima awtorizzata tal-kombinazzjoni ma taqbiżx 12 000 kg;

▼M9

— l-età minima għall-kategoriji C1 u C1E hija ta' 18-il sena;

▼B

(f) Kategorija C:

vetturi bil-mutur diversi minn dawk tal-Kategoriji D1 jew D, li l-massa massima awtorizzata tagħhom taqbeż 3 500 kg u li jkunu proġettati u mibnija għat-trasport ta' mhux aktar minn tmien passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur f'din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 750 kg;

(g) Kategorija CE:

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, kombinazzjonijiet ta' vetturi li jikkonsistu minn vettura-trattur tal-Kategorija C u li jkollha karru jew semi-karru ta' massa massima awtorizzata li taqbeż 750 kg;

▼M9

— l-età minima għall-kategoriji C u CE hija ta' 21 sena;

▼B

(h) Kategorija D1:

vetturi bil-mutur proġettati u mibnija għat-trasport ta' mhux aktar minn 16-il passiġġier minbarra s-sewwieq u ta' tul massimu ta' mhux aktar minn tmien metri; il-vetturi bil-mutur f'din il-kategorija jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 750 kg;

▼B

(i) Kategorija D1E:

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, kombinazzjonijiet ta' vetturi li jikkonsistu minn vettura-trattur tal-Kategorija D1 u li jkollha karru ta' massa massima awtorizzata li taqbeż 750 kg;

▼M9

— l-età minima għall-kategoriji D1 u D1E hija ta' 21 sena;

▼B

(j) Kategorija D:

vetturi bil-mutur proġettati u mibnija għat-trasport ta' mhux aktar minn 8 passiġġieri minbarra s-sewwieq; il-vetturi bil-mutur li jistgħu jinstaqu b'liċenzja tal-Kategorija D jistgħu jiġu kombinati ma' karru ta' massa massima awtorizzata li ma taqbiżx 750 kg;

(k) Kategorija DE:

— mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi konċernati, kombinazzjonijiet ta' vetturi li jikkonsistu minn vettura-trattur tal-Kategorija D u li jkollha karru ta' massa massima awtorizzata li taqbeż 750 kg;

▼M9

— l-età minima għall-kategoriji D u DE hija ta' 24 sena.

▼B

5. Bil-kunsens tal-Kummissjoni, l-Istati Membri jistgħu jeskludu mill-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu ċerti tipi speċifiċi ta' vettura b'mutur bħal vetturi speċjali għal persuni b'diżabbiltà.

L-Istati Membri jistgħu jeskludu mill-applikazzjoni ta' din id-Direttiva vetturi użati minn, jew taħt il-kontroll ta', forzi armati u servizzi ta' difiża ċivili.

6. L-Istati Membri jistgħu jgħollu jew ibaxxu l-età minima għall-ħruġ ta' liċenzja tas-sewqan:

(a) għall-Kategorija AM, 'l isfel sa 14-il sena jew 'il fuq sa 18-il sena;

(b) għall-Kategorija B1, 'il fuq sa 18-il sena;

(ċ) għall-Kategorija A1, 'il fuq sa 17-il sena jew 18-il sena,

— jekk ikun hemm differenza ta' sentejn bejn l-età minima għall-Kategorija A1 u l-età minima għall-Kategorija A2, u

— jekk ikun japplika rekwiżit ta' minimu ta' sentejn esperjenza fuq muturi tal-Kategorija A2 qabel ikun jista' jingħata aċċess għas-sewqan ta' muturi għall-Kategorija A, kif imsemmi fl-Artikolu 4(3)(ċ)(i);

(d) għall-Kategoriji B u BE, 'l isfel sa 17-il sena.

▼B

L-Istati Membri jistgħu ibaxxu l-età minima għall-Kategorija C sa 18-il sena u għall-Kategorija D sa 21 sena fir-rigward ta':

(a) vetturi użati mis-servizzi tat-tifi tan-nar u vetturi użati għaż-żamma ta' l-ordni pubbliku;

(b) vetturi sottoposti għal testijiet ta' idoneità għas-sewqan fuq it-triq għal skopijiet ta' tiswija jew ta' manutenzjoni.

Il-liċenzji tas-sewqan maħruġa lil persuni ta' età iżgħar minn dik stabbilita fil-paragrafi 2 sa 4 skond dan il-paragrafu għandhom ikunu validi biss fit-territorju ta' dak l-Istat Membru li joħroġhom sa meta d-detentur tal-liċenzja ikun laħaq l-età minima stabbilita fil-paragrafi 2 sa 4.

L-Istati Membri jistgħu jirrikonoxxu l-validità fit-territorju tagħhom ta' liċenzji tas-sewqan maħruġa lil sewwieqa taħt l-età minima stabbilita fil-paragrafi 2 sa 4.

▼M9

7. B'deroga mill-etajiet minimi stabbiliti fil-punti (g), (i) u (k) tal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, l-età minima għall-ħruġ ta' liċenzja tas-sewqan fil-kategorija C u CE; D1 u D1E; u D u DE rispettivament għandha tkun l-età minima preskritta għas-sewqan ta' tali vetturi għal detenturi ta' CPC stabbilita fl-Artikolu 5(2), l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 5(3)(a)(i), l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 5(3)(a)(ii) jew il-punt (b) tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2003/59/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]) kif applikabbli.

Fejn, f'konformità mat-tieni paragrafu tal-Artikolu 5(3)(a)(i) jew it-tieni paragrafu tal-Artikolu 5(3)(a)(ii) tad-Direttiva 2003/59/KE, Stat Membru jawtorizza s-sewqan fi ħdan it-territorju tiegħu minn età aktar baxxa, il-validità tal-liċenzja tas-sewqan għandha tkun limitata għat-territorju tal-Istat Membru emittenti sakemm id-detentur tal-liċenzja jilħaq l-età minima rilevanti msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu u jkollu CPC.

▼B

Artikolu 5

Kondizzjonijiet u restrizzjonijiet

1. Fil-liċenzji tas-sewqan għandhom jiġu dikjarati l-kondizzjonijiet li taħthom is-sewwieq ikun awtorizzat li jsuq.

2. Jekk, minħabba diżabbiltà fiżika, is-sewqan ikun awtorizzat biss għal ċerti tipi ta' vetturi jew ta' vetturi adattati, it-test ta' ħila u ta' komportament imsemmija fl-Artikolu 7 għandu jsir f'din il-vettura.

([1]) Id-Direttiva 2003/59/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2003 dwar il-kwalifika inizjali u taħriġ perjodiku ta' sewwieqa ta' ċerti vetturi tat-triq għall-ġarr ta' merkanzija jew passiġġieri, li temenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3820/85 u d-Direttiva tal-Kunsill 91/439/KEE u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 76/914/KEE (ĠU L 226, 10.9.2003, p. 4).

▼B

Artikolu 6

Stadji u ekwivalenzi bejn il-kategoriji

1. Il-ħruġ tal-liċenzji tas-sewqan għandu jkun suġġett għall-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-liċenzji mogħtija għall-Kategoriji C1, C, D1 u D għandhom jinħarġu biss lis-sewwieqa li diġà jkunu intitolati li jsuqu vetturi fil-Kategorija B;

(b) il-liċenzji mogħtija għall-Kategoriji BE, C1E, CE, D1E u DE għandhom jinħarġu biss lis-sewwieqa li diġà jkunu intitolati li jsuqu vetturi fil-Kategoriji B, C1, C, D1 u D rispettivament.

2. Il-validità tal-liċenzji tas-sewqan għandha tiġi determinata kif ġej:

(a) il-liċenzji mogħtija għall-Kategoriji C1E, CE, D1E u DE għandhom ikunu validi wkoll għall-kombinazzjonijiet ta' vetturi fil-Kategorija BE;

(b) il-liċenzji mogħtija għall-Kategorija CE għandhom ikunu validi għall-Kategorija DE sakemm id-detenturi tagħhom ikunu intitolati li jsuqu vetturi fil-Kategorija D;

(ċ) il-liċenzji mogħtija għall-Kategoriji CE u DE għandhom ikunu validi għall-kombinazzjonijiet ta' vetturi fil-Kategoriji C1E u D1E rispettivament;

(d) il-liċenzji mogħtija għal kwalunkwe kategorija għandhom ikunu validi għall-vetturi fil-Kategorija AM. Madankollu, fir-rigward ta' liċenzji tas-sewqan maħruga fit-territorju tiegħu, Stat Membru jista' jillimita l-ekwivalenzi għall-Kategorija AM sal-Kategoriji A1, A2 u A, jekk dak l-Istat Membru jeżiġi test prattiku tas-sewqan bħala kondizzjoni sabiex tingħata liċenzja tal-Kategorija AM;

(e) il-liċenzji maħruga għall-Kategorija A2 għandhom ikunu validi ukoll għall-Kategorija A1;

(f) il-liċenzji mogħtija għall-Kategoriji A, B, C jew D għandhom ikunu validi għall-Kategoriji A1, A2, B1, C1 jew D1 rispettivament.

3. Għas-sewqan fit-territorju tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jagħtu l-ekwivalenzi li ġejjin:

(a) triċikli bil-mutur taħt liċenzja għall-Kategorija B, għal triċikli bil-mutur ta' qawwa li taqbeż 15 kW sakemm id-detentur tal-liċenzja għall-Kategorija B ikollu għall-inqas 21 sena;

(b) muturi tal-Kategorija A1 taħt liċenzja għall-Kategorija B.

Billi dan il-paragrafu ikun validu biss fit-territorju tagħhom, l-Istati Membri ma għandhomx jindikaw fuq il-liċenzja tas-sewqan li d-detentur ikun intitolat li jsuq dawn il-vetturi.

4. L-Istati Membri jistgħu, wara li jikkonsultaw lill-Kummissjoni, jawtorizzaw is-sewqan fit-territorju tagħhom ta':

▼B

(a) vetturi tal-Kategorija D1 (b'massa massima awtorizzata ta' 3500 kg, eskluż kull tagħmir speċjalizzat maħsub għat-trasport ta' passiġġieri b'diżabbiltà) minn detenturi li jkollhom aktar minn 21 sena ta' liċenzja tas-sewqan għall-Kategorija B li tkun inkisbet għall-inqas sentejn qabel, sakemm il-vetturi jintużaw minn korpi mhux kummerċjali għal skopijiet soċjali u s-sewwieq joffri s-servizzi tiegħu fuq bażi volontarja;

(b) il-vetturi ta' massa massima awtorizzata ta' aktar minn 3500 kg, minn detenturi ta' aktar minn 21 sena ta' liċenzja tas-sewqan għall-Kategorija B li tkun inkisbet għall-inqas sentejn qabel, sakemm l-iskop ewlieni tal-vetturi ikun li jintużaw biss meta wieqfa bħala post ta' taħriġ jew ta' rikreazzjoni, u li jintużaw minn korpi mhux kummerċjali għal skopijiet soċjali u li l-vetturi jkunu ġew modifikati sabiex ma jkunux jistgħu jintużaw għat-trasport ta' aktar minn disa' persuni jew għall-ġarr ta' merkanzija għajr għal dak li jkun strettament meħtieġ għall-għanijiet tagħhom;

▼M9

(c) il-vetturi li jaħdmu bi fjuwil alternattiv imsemmija fl-Artikolu 2 tad-Direttiva tal-Kunsill 96/53/KE ([1]) b'massa massima awtorizzata ta' aktar minn 3 500 kg iżda mhux aktar minn 4 250 kg għat-trasport ta' merkanzija, operati mingħajr karru minn detenturi ta' liċenzja tas-sewqan tal-kategorija B li tkun inħarġet mill-inqas sentejn qabel, dment li l-massa li taqbeż it-3 500 kg tkun dovuta esklużivament għall-eċċess ta' massa tas-sistema ta' propulsjoni meta mqabbla mas-sistema ta' propulsjoni ta' vettura tal-istess dimensjonijiet, mgħammra b'magna tal-kombustjoni interna konvenzjonali bi tqabbid bl-ispark plaggs jew bil-kompressjoni, u bil-kundizzjoni li ma tiżdiedx il-kapaċità tat-tagħbija fir-rigward tal-istess vettura.

▼B

Artikolu 7

Ħruġ, validità u tiġdid

1. Il-liċenzji tas-sewqan għandhom jinħarġu biss lil dawk l-applikanti:

(a) li jkunu għaddew minn test ta' ħila u ta' komportament u minn test teoriku u li jissodisfaw l-istandards mediċi, skond il-dispożizzjonijiet ta' l-Annessi II u III;

(b) li jkunu għaddew minn test teoriku fir-rigward tal-Kategorija AM biss; l-Istati Membri jistgħu jeżiġu li l-applikanti jgħaddu minn test ta' ħila u ta' komportament kif ukoll minn eżami mediku għal din il-kategorija;

Għal triċikli u kwadriċikli f'din il-kategorja l-Istati Membri jistgħu jimponu test distintiv ta' ħila u ta' komportament. Għad-differenzjazzjoni ta' vetturi fil-Kategorija AM, jista' jiġi inserit kodiċi nazzjonali fil-liċenzja;

([1]) Id-Direttiva tal-Kunsill 96/53/KE tal-25 ta' Lulju 1996 li tistabbilixxi għal ċerti vetturi tat-triq li jiċċirkolaw fi ħdan il-Komunità d-dimensjonijiet massimi awtorizzati fit-traffiku nazzjonali u internazzjonali u l-piżijiet massimi awtorizzati fit-traffiku internazzjonali (ĠU L 235, 17.9.1996, p. 59).

▼B

(ċ) li jkunu, fir-rigward tal-Kategorija A2 jew tal-Kategorija A, biss jekk ikunu kisbu għall-inqas sentejn esperjenza fuq mutur tal-Kategorija A1 jew tal-Kategorija A2 rispettivament, għaddew minn test ta' ħila u ta' komportament biss, jew lestew taħriġ skond l-Anness VI;

(d) li jkunu lestew taħrig jew għaddew minn test ta' ħila u ta' komportament, jew lestew taħrig jew għaddew minn test ta' ħila u ta' komportament skond l-Anness V fir-rigward tal-Kategorija B għas-sewqan ta' kombinazzjoni ta' vetturi kif jingħad fit-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(4)(b);

(e) li jkollhom ir-residenza normali tagħhom fit-territorju ta' l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja, jew li jkunu jistgħu jipproduċu prova li kienu ilhom jistudjaw hemmhekk għal mill-inqas sitt xhur.

2. (a) Minn 19 ta' Januar 2013, il-liċenzji maħruġa minn Stati Membri għall-Kategoriji AM, A1, A2, A, B, B1 u BE għandhom ikollhom validità amministrattiva ta' 10 snin.

Stat Membru jista' jagħżel li joħroġ tali liċenzji b'validità amministrattiva ta' 15-il sena.

(b) Minn 19 ta' Januar 2013, il-liċenzji maħruġa mill-Istati Membri għall-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E għandhom ikollhom validità amministrattiva ta' 5 snin.

(ċ) It-tiġdid ta' liċenzja tas-sewqan jista' jinvolvi perjodu ġdid ta' validità amministrattiva għal kategorija jew kategoriji oħra li d-detentur ikollu d-dritt isuq, sakemm dan ikun jikkonforma mal-kondizzjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva.

(d) Il-presenza ta' mikro-ċipp skond l-Artikolu 1 ma għandiex tkun pre-rekwiżit għall-validità ta' liċenzja tas-sewqan. It-telf jew l-indeċifrabbiltà tal-mikro-ċipp, jew kwalunkwe ħsara oħra fiha, ma għandhomx jinċidu fuq il-validità tad-dokument.

3. It-tiġdid tal-liċenzji tas-sewqan meta tiskadi l-validità amministrattiva tagħhom għandu jkun suġġett għal dawn li ġejjin:

(a) il-kontinwazzjoni tal-konformità ma' l-istandards minimi ta' kapaċità fiżika u mentali għas-sewqan kif previst fl-Anness III għal-liċenzji tas-sewqan fil-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E; u

(b) residenza normali fit-territorju ta' l-Istat Membru li ħareġ il-liċenzja, jew prova li l-applikanti kienu qegħdin jistudjaw hemmhekk għal mill-inqas sitt xhur.

▼B

L-Istati Membri jistgħu, meta jġeddu l-liċenzji tas-sewqan fil-Kategoriji AM, A, A1, A2, B, B1 u BE, jeżiġu eżami li japplika l-istandards minimi ta' kapaċità fiżika u mentali għas-sewqan kif previst fl-Anness III.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-perjodu ta' validità amministrattiva kif stabbilit fil-paragrafu 2 ta' liċenzji tas-sewqan maħruġa lil sewwieqa novizzi fir-rigward ta' kwalunkwe kategorija sabiex japplikaw miżuri speċifiċi lil tali sewwieqa, għall-finijiet tat-titjib tas-sigurtà fit-toroq.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-perjodu ta' validità amministrattiva ta' l-ewwel liċenzja maħruġa lil sewwieqa novizzi fir-rigward tal-Kategoriji C u D għal 3 snin sabiex ikunu jistgħu japplikaw miżuri speċifiċi lil tali sewwieqa, għall-finijiet tat-titjib tas-sigurtà fit-toroq.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-perjodu ta' validità amministrattiva kif stabbilit fil-paragrafu 2 ta' liċenzji individwali tas-sewqan fir-rigward ta' kwalunkwe kategorija fil-każ li tinħass il-ħtieġa li tiġi applikata frekwenza miżjuda ta' eżamijiet mediċi jew li jiġu applikati miżuri speċifiċi bħal restrizzjonijiet għal dawk li jiksru r-regolamenti tat-traffiku.

L-Istati Membri jistgħu inaqqsu l-perjodu ta' validità amministrattiva kif stabbilit fil-paragrafu 2 ta' liċenzji tas-sewqan ta' detenturi li jirrisjedu fit-territorju tagħhom li jkunu laħqu l-età ta' 50 sena sabiex tiġi applikata frekwenza miżjuda ta' eżamijiet mediċi jew sabiex jiġu applikati miżuri speċifiċi bħal korsijiet ta' tagħlim mill-ġdid. Dan il-perjodu mnaqqas ta' validità amministrattiva jista' jiġi applikat biss mat-tiġdid tal-liċenzja tas-sewqan.

4. Mingħajr preġudizzju għal-liġijiet nazzjonali kriminali u tal-pulizija, l-Istati Membri, jistgħu wara li jikkonsultaw lill-Kummissjoni, japplikaw għall-ħruġ tal-liċenzji tas-sewqan id-dispożizzjonijiet tar-regoli nazzjonali tagħhom relatati ma' kondizzjonijiet diversi minn dawk imsemmija f'din id-Direttiva.

5. (a) L-ebda persuna ma jista' jkollha aktar minn liċenzja tas-sewqan waħda;

(b) Stat Membru għandu jirrifjuta li joħroġ liċenzja fejn jiġi stabbilit li l-applikant diġa għandu liċenzja tas-sewqan;

(ċ) L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa skond il-punt (b). Il-miżuri meħtieġa fir-rigward tal-ħruġ, sostituzzjoni, tiġdid jew skambju ta' liċenzja tas-sewqan għandhom ikunu li jiġi verifikat ma' Stati Membri oħra fejn ikun hemm motivi raġonevoli ta' suspett li l-applikant ikun diġà detentur ta' liċenzja oħra tas-sewqan;

(d) Sabiex jiġu faċilitati l-kontrolli skond il-punt (b), l-Istati Membri għandhom jużaw in-network tal-liċenzja tas-sewqan ta' l-UE meta dan isir operattiv.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 2, Stat Membru li joħroġ liċenzja għandu japplika d-diliġenza dovuta sabiex jiżgura li l-persuna tissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u għandu japplika d-dispożizzjonijiet nazzjonali tiegħu dwar il-kanċellament jew l-irtirar tad-dritt tas-sewqan jekk jiġi stabbilit li liċenzja ġiet maħruġa mingħajr ma ġew sodisfatti r-rekwiżiti.

▼B

Artikolu 8

Adattament għall-progress xjentifiku u tekniku

L-emendi meħtieġa sabiex jiġu adattati l-Annessi I sa VI għall-progress xjentifiku u tekniku għandhom jiġu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 9(2).

Artikolu 9

Il-Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-kumitat dwar il-liċenzji tas-sewqan.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikolu 5a (1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont meħud għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 10

Eżaminaturi

Mid-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva, l-eżaminaturi tas-sewqan għandhom jissodisfaw l-istandards minimi stabbiliti fl-Anness IV.

L-eżaminaturi tas-sewqan li diġa jaħdmu f'dik il-kapaċità qabel 19 ta' Januar 2013 għandhom ikunu suġġetti biss għar-rekwiżiti dwar l-assigurazzjoni tal-kwalità u miżuri regolari ta' taħrig perjodiku.

Artikolu 11

Dispożizzjonijiet varji dwar l-iskambju, l-irtirar, is-sostituzzjoni u r-rikonoxximent ta' liċenzji tas-sewqan

1. Fejn id-detentur ta' liċenzja nazzjonali valida tas-sewqan maħruġa minn Stat Membru jkun għamel ir-residenza normali tiegħu fi Stat Membru ieħor, huwa jista' jitlob li l-liċenzja tas-sewqan tiegħu tiġi sostitwita minn liċenzja ekwivalenti. Għandha tkun ir-responsabbiltà ta' l-Istat Membru li jwettaq is-sostituzzjoni sabiex jikkontrolla għal liema kategorija il-liċenzja preżentata tkun fil-fatt għadha valida.

2. Suġġett għall-osservanza tal-prinċipju tat-territorjalità tal-liġijiet kriminali u tal-pulizija, l-Istat Membru tar-residenza normali jista' japplika d-dispożizzjonijiet nazzjonali tiegħu dwar ir-restrizzjoni, is-sospensjoni, l-irtirar jew il-kanċellament tad-dritt tas-sewqan lid-detentur ta' liċenzja tas-sewqan maħruġa minn Stat Membru ieħor u, jekk meħtieġ, jissostitwixxi l-liċenzja għal dak il-għan.

3. L-Istat Membru li jwettaq is-sostituzzjoni għandu jagħti lura l-liċenzja l-qadima lill-awtoritàjiet ta' l-Istat Membru li jkun ħariġha u jagħti r-raġunijiet tiegħu għaliex għamel dan.

4. Stat Membru għandu jirrifjuta li joħroġ liċenzja tas-sewqan lil applikant li jkollu l-liċenzja tas-sewqan tiegħu ristretta, sospiża jew irtirata fi Stat Membru ieħor.

▼B

Stat Membru għandu jirrifjuta li jirrikonoxxi l-validità ta' kull liċenzja tas-sewqan maħruġa minn Stat Membru ieħor lil persuna li l-liċenzja tas-sewqan tiegħu ġiet ristretta, sospiża jew irtirata fit-territorju ta' l-Istat preċedenti.

Stat Membru jista' wkoll jirrifjuta li joħroġ liċenzja tas-sewqan lil applikant li li jkollu l-liċenzja tas-sewqan tiegħu kanċellata fi Stat Membru ieħor.

5. Is-sostituzzjoni ta' liċenzja tas-sewqan li, per eżempju, tkun intilfet jew insterqet, tista' tinkiseb biss mingħand l-awtoritàjiet kompetenti ta' l-Istat Membru li fih id-detentur ikollu r-residenza normali tiegħu; dawk l-awtoritàjiet għandhom jipprovdu s-sostituzzjoni fuq il-bażi tat-tagħrif fil-pussess tagħhom jew, fejn xieraq, fuq il-prova mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat Membru li jkun ħareġ il-liċenzja oriġinali.

6. Fejn Stat Membru jissostitwixxi liċenzja tas-sewqan maħruġa minn pajjiż terz għal mudell Komunitarju ta' liċenzja tas-sewqan, tali sostituzzjoni għandha tiġi reġistrata fuq il-mudell Komunitarju ta' liċenzja tas-sewqan kif għandhom jiġu reġistrati wkoll kull tiġdid jew sostituzzjoni sussegwenti.

Tali sostituzzjoni tista' ssir biss jekk il-liċenzja maħruġa mill-pajjiż terz tkun ġiet ċeduta lill-awtoritàjiet kompetenti ta' l-Istat Membru li jagħmel is-sostituzzjoni. Jekk id-detentur ta' din il-liċenzja jittrasferixxi r-residenza normali tiegħu għal Stat Membru ieħor, dan ta' l-aħħar ma għandux għalfejn japplika l-prinċipju ta' rikonoxximent reċiproku previst fl-Artikolu 2.

Artikolu 12

Residenza normali

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "residenza normali" tfisser il-post fejn persuna tgħix normalment, jiġifieri għall-inqas għal 185 jum f'kull sena kalendarja, minħabba rabtiet personali u ta' xogħol, jew, fil-każ ta' persuna li ma jkollhiex rabtiet ta' xogħol, minħabba r-rabtiet personali li juru rabtiet mill-qrib bejn dik il-persuna u l-post fejn tgħix.

Madankollu, ir-residenza normali ta' persuna li r-rabtiet tax-xogħol tagħha jkunu f'post differenti minn dak tar-rabtiet personali tagħha u li minħabba dan tgħix f'postijiet differenti li jinsabu f'żewġ Stati Membri jew aktar għandha titqies bħala l-post tar-rabtiet personali tagħha, sakemm din il-persuna regolarment terġa' lura lejh. Din il-kondizzjoni ta' l-aħħar ma għandhiex għalfejn tiġi sodisfatta jekk il-persuna tkun tgħix fi Stat Membru sabiex twettaq xogħol ta' tul definit. L-attendenza f'università jew fi skola ma għandhiex timplika t-trasferiment tar-residenza normali.

Artikolu 13

Ekwivalenzi bejn mudelli ta' liċenzja mhux Komunitarji

1. Bil-kunsens tal-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-ekwivalenzi bejn id-drittijiet miksuba qabel l-implementazzjoni ta' din id-Direttiva u l-kategoriji definiti fl-Artikolu 4.

Wara li jikkonsultaw il-Kummissjoni, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu kull aġġustament fil-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom li jkun meħtieġ bil-għan li jimplementaw id-dispożizzjoniiet ta' l-Artikolu 11(4), (5) u (6).

▼B

2. Kull dritt ta' sewqan mogħti qabel 19 ta' Januar 2013 ma għandux jitneħħa jew bi kwalunkwe mod kwalifikat bid-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

Artikolu 14

Reviżjoni

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta dwar l-implementazzjoni ta' din id-Direttiva, inkluż l-impatt tagħha fuq is-sigurtà fit-toroq, mhux qabel 19 ta' Januar 2018.

▼M9

Artikolu 15

Assistenza reċiproka

1. L-Istati Membri għandhom jassistu lil xulxin fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u għandhom jaqsmu informazzjoni dwar il-liċenzji li jkunu ħarġu, skambjaw, issostitwixxew, ġeddew jew ikkanċellaw. Huma għandhom jużaw in-netwerk tal-liċenzji tas-sewqan tal-UE stabbilit għal dawn il-finijiet, hekk kif dan in-netwerk isir operattiv.

2. In-netwerk jista' jintuża wkoll għall-iskambju ta' informazzjoni għall-iskopijiet ta' kontroll previsti fil-leġislazzjoni tal-Unjoni.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ipproċessar tad-data personali skont din id-Direttiva jitwettaq esklużivament għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u d-Direttivi 2003/59/KE u (UE) 2015/413 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]). Kwalunkwe pproċessar ta' data personali mwettaq fil-qafas ta' din id-Direttiva għandu jkun f'konformità mar-Regolamenti (UE) 2016/679 ([2]) u (KE) Nru 45/2001 ([3]) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

4. L-aċċess għan-netwerk għandu jkun sigur. L-Istati Membri jistgħu jagħtu aċċess biss lill-awtoritajiet kompetenti rilevanti responsabbli mill-implimentazzjoni u l-kontroll ta' konformità ma' din id-Direttiva u d-Direttivi 2003/59/KE u (UE) 2015/413.

▼B

Artikolu 16

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw, mhux aktar tard minn 19 ta' Januar 2011, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw ma' l-Artikolu 1(1), l-Artikolu 3, l-Artikolu 4(1), (2), (3) u (4)(b) sa (k), l-Artikolu 6(1),

---

([1]) Id-Direttiva (UE) 2015/413 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2015 li tiffaċilita l-iskambju transkonfinali ta' informazzjoni dwar reati tat-traffiku relatati mas-sikurezza fit-toroq (ĠU L 68, 13.3.2015, p. 9);

([2]) Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il- moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il- Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1);

([3]) Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dak id-data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

▼B

(2)(a), (ċ), (d) u (e), l-Artikolu 7(1)(b), (ċ) u (d), (2), (3) u (5), l-Artikolu 8, l-Artikolu 10, l-Artikolu 13, l-Artikolu 14, l-Artikolu 15, u l-Annessi I, punt 2, II, punt 5.2 dwar il-Kategoriji A1, A2 u A, IV, V u VI. Huma għandhom minnufih jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test ta' dawk id-dispożizzjoniet.

2. Huma għadhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet minn 19 ta' Januar 2013.

3. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjoniet, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkazzjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Dawn għandhom jinkludu wkoll indikazzjoni li r-referenzi magħmula, fil-liġijiet, fir-regolamenti jew fid-dispożizzjonijiet amministrattivi fis-seħħ, għad-Direttiva mħassra għandhom jitqiesu bħala referenzi magħmula għal din id-Direttiva. Il-metodi kif issir tali referenza, u t-test tagħha, għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

4. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 17

Tħassir

Id-Direttiva 91/439/KEE hija b'dan imħassra b'effett minn 19 ta' Januar 2013, mingħajr preġudizzju għall-obbligi ta' l-Istati Membri fir-rigward ta' l-iskadenzi indikati fil-Parti B ta' l-Anness VII għat-traspożizzjoni ta' dik id-Direttiva fil-liġi nazzjonali.

L-Artikolu 2(4) tad-Direttiva 91/439/KEE għandu jiġi mħassar fi 19 ta' Januar 2007.

Ir-referenzi magħmula għad-Direttiva mħassra għandhom jitqiesu bħala referenzi magħmula għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness VIII.

Artikolu 18

Id-dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

L-Artikolu 2(1), l-Artikolu 5, l-Artikolu 6(2)(b), l-Artikolu 7(1)(a), l-Artikolu 9, l-Artikolu 11(1), (3), (4), (5) u (6), l-Artikolu 12 u l-Annessi I, II u III għandhom japplikaw minn 19 ta' Januar 2009.

Artikolu 19

Indirizzati

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

▼B

ANNESS I

▼M2

DISPOŻIZZJONIJIET DWAR IL-MUDELL TAL-UNJONI EWROPEA TAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN

▼B

1. Il-karatteristiċi fiżiċi tal-karta tal-►M2 mudell tal-Unjoni Ewropea tal-liċenzja tas-sewqan ◄ għandhom ikunu skond ISO 7810 u ISO 7816-1.

   Il-karta ghandha tkun magħmula minn polycarbonate.

   Il-metodi għall-ittestjar tal-karatteristiċi tal-liċenzji tas-sewqan bil-għan li tkun ikkonfermata l-konformità tagħhom ma' l-i*standards* internazzjonali għandu jkun skond ISO 10373.

2. Sigurta' fiżika tal-liċenzji tas-sewqan.

   Is-sigurta' fiżika tal-liċenzji tas-sewqan tkun mhedda minn:

   — il-fabbrikazzjoni ta' karti ffalsifikati: il-ħolqien ta' oġġett ġdid li jkun simili ħafna għad-dokument, magħmul bħala oġġett ġdid jew bħala kopja ta' dokument oriġinali;

   — tibdil bażiku: it-tibdil ta' karatteristika tad-dokument oriġinali, bħal tibdil f'xi *data* stampata fuq id-dokument.

   Is-sigurtà ġenerali tiddipendi fuq is-sistema fit-total tagħha, li tinkludi l-elementi individwali li ġejjin: proċedura ta' applikazzjoni, trasmissjoni ta' *data*, materjal użat għall-karta, it-teknika ta' l-istampar, kwantita minima ta' aspetti viżwali differenti u marki personalizzati.

   (a) Il-materjal użat ghal-liċenzji tas-sewqan għandu jiġi protett kontra l-falsifikazzjoni bit-teknika li ġejja (fatturi viżwali obbligatorji):

   — il-materjal tal-karta għandu jkun passiv għall-UV;

   — b'disinn ta' sigurtà fl-isfond li jkun protett kontra falsifikazzjoni li jsiru bi scanning, stampar jew ikkopjar, permezz ta' stampar bl-iris bl-użu ta' inka ta' sigurta li jkollha aktar minn kulur wieħed u stampar b'guilloche posittiv u negattiv. Id-disinn ma għandhux ikun kompost minn kuluri primarji (CMYK); għandu jkollu struttura komplessa f'mill-anqas żewg kuluri speċjali u għandu jinkludi ittri stampati b'mod “mikro”;

   — elementi varjabbli ottiċi li jipprovdu l-protezzjoni meħtieġa kontra ikkopjar u manipolazzjoni tar-ritratt;

   — tnaqqix bil-laser;

   — fiż-żona tar-ritratt, id-b'disinn ta' sigurtà fl-isfond u r-ritratt għandhom imissu fuq 'xulxin għall-anqas fix-xifer tar-ritratt (disinn gradwalment attenwat).

   (b) Il-materjal li jintuża għal-liċenzja tas-sewqan għandu jkun protett ukoll addizzjonalment kontra falsifikazzjoni permezz ta' mhux anqas minn tlieta minn dawn il-mezzi (fatturi ta' sigurta' addizzjonali):

   — inka ta' kuluri varjabbli*;

   — inka termokromika*;

   — holograms speċjali*;

▼B

— immaġini varjabbli prodotti bil-laser*;

— inka ultra vjola flworexxenti, viżibbli u trasparenti;

— stampar irridixxenti;

— watermark diġitali fl-isfond;

— pigmenti infra aħmar jew fosforixxenti;

— figuri, simboli jew disinji li jinħassu*.

(ċ) L-Istati Membri jistgħu jintroduċu aspetti ta' sigurta' addizzjonali. Bħala bażi it-tekniki indikati bl-asterisk għandhom jingħataw preferenza, ġaladarba jippermettu lill-awtoritajiet kriminali sabiex jivverifikaw il-validità tal-karta mingħajr mezzi speċjali.

3. Il-liċenzja għandha jkollha żewġ naħat.

Il-paġna 1 għandha jkollha:

(a) il-kliem "Liċenzja tas-sewqan" stampati b'tipa kbira bl-ilsien jew l-ilsna ta' l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja.

(b) l-isem ta' l-Istat Membru li jkun qiegħed joħroġ il-liċenzja (fakultattiv);

▼M2

(c) il-marka distintiva tal-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja, stampata fin-negattiv f'rettangolu ikħal u mdawwar b'ċirku ta' tnax-il stilla safra; il-marki distintivi għandhom ikunu kif ġejjin:

B: Il-Belġju

BG: Il-Bulgarija

CZ: Ir-Repubblika Ċeka

DK: Id-Danimarka

D: Il-Ġermanja

EST: L-Estonja

GR: Il-Greċja

E: Spanja

F: Franza

▼M4

HR: Kroazja

▼M2

IRL: L-Irlanda

I: L-Italja

CY: Ċipru

LV: Il-Latvja

LT: Il-Litwanja

L: Il-Lussemburgu

H: L-Ungerija

M: Malta

NL: Il-Pajjiżi l-Baxxi

A: L-Awstrija

▼M2

PL: Il-Polonja

P: Il-Portugall

RO: Ir-Rumanija

SLO: Is-Slovenja

SK: Is-Slovakkja

FIN: Il-Finlandja

S: L-Isvezja

UK: Ir-Renju Unit;

▼B

(d) l-informazzjoni speċifika għall-liċenzja maħruġa, innumerata kif ġej:

1. il-kunjom tad-detentur;

2. l-isem/ismijiet l-oħra tad-detentur;

3. id-data u l-post tat-twelid;

4. (a) id-data tal-ħruġ tal-liċenzja;

   (b) id-data ta' skadenza l-liċenzja jew sing jekk il-liċenzja tkun valida b'mod indefinit;

   (ċ) l-isem ta' l-awtorità li toħroġ il-liċenzja (jista' jkun stampat fuq paġna 2);

   (d) numru differenti minn dak taħt l-intestatura 5, għal skopijiet amministrattivi (fakultattiv);

5. in-numru tal-liċenzja;

6. ir-ritratt tad-detentur;

7. il-firma tad-detentur;

8. il-post tar-residenza permanenti, jew l-indirizz postali (fakultattiv);

9. il-kategorija tal-vettura(i) tad-detentur li jkollu d-dritt li jsuq (il-kategoriji nazzjonali għandhom ikunu stampati b'tipa differenti mill-kategoriji armonizzati);

▼M2

(e) il-kliem “Mudell tal-Unjoni Ewropea” fil-lingwa(i) tal-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja u l-kliem “Liċenzja tas-Sewqan” fil-lingwi l-oħra tal-Unjoni Ewropea, stampati bir-roża biex jiffurmaw l-isfond tal-liċenzja:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Liċenzja tas-Sewqan

Ajokortti Permis de conduire

▼**M2**

Ceadúas Tiomána

▼**M4**

Vozačka dozvola

▼**M2**

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Liċenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conducere

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Körkort

Körkort;

▼**B**

(f) Ir-referenzi tal-kulur:

— ikħal: Blu Pantone Reflex,

— isfar: Isfar Pantone.

Il-paġna 2 għandha jkollha:

(a) 9. il-kategorija tal-vettura tad-detentur li jkollu d-dritt li jsuq (il-kategoriji nazzjonali għandhom ikunu stampati b'tipa differenti mill-kategoriji armonizzati);

▼**M2**

10. id-data tal-ewwel ħruġ għal kull kategorija (din id-data għandha tiġi ripetuta fuq il-liċenzja l-ġdida fil-każ ta' bidliet jew skambji sussegwenti); kull parti tad-data għandha tinkiteb b'żewġ ċifri u fis-sekwenza li ġejja: jum.xahar.sena (JJ.XX.SS);

11. data tal-iskadenza għal kull kategorija kull parti tad-data għandha tinkiteb b'żewġ ċifri u fis-sekwenza li ġejja: jum.xahar.sena (JJ.XX.SS);

▼**M7**

12. informazzjoni/restrizzjoni(jiet) addizzjonali, f'forma ta' kodiċi, quddiem il-kategorija konċernata.

Il-kodiċijiet għandhom ikunu kif ġej:

— kodiċijiet minn 01 sa 99: kodiċijiet armonizzati tal-Unjoni Ewropea

IS-SEWWIEQ (Raġunijiet mediċi)

01. Korrezzjoni u/jew protezzjoni tal-vista

01.01. Nuċċali

01.02. Lenti(jiet) tal-kuntatt

01.05. Għata tal-għajnejn

01.06. Nuċċali jew lentijiet tal-kuntatt

01.07. Għajnuna ottika speċifika

▼M7

02. Għajnuna tas-smigħ/tal-komunikazzjoni

03. Prosteżi/ortożi tar-riġlejn u d-dirgħajn

03.01. Prosteżi/ortożi tad-dirgħajn

03.02. Prosteżi/ortożi tar-riġlejn

MODIFIKI FIL-VETTURA

10. Trażmissjoni modifikata

10.02. Għażla awtomatika tal-proporzjon tal-ingranaġġ

10.04. Tagħmir adattat għall-kontroll ta' trażmissjoni

15. Klaċċ modifikat

15.01. Pedala tal-klaċċ aġġustata

15.02. Klaċċ imħaddem bl-idejn

15.03. Klaċċ awtomatiku

15.04. Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-klaċċ

20. Sistemi tal-brejkijiet modifikati

20.01. Pedala tal-brejk adattata

20.03. Pedala tal-brejk adattata sabiex tintuża bis-sieq ix-xellugija

20.04. Pedala tal-brejk li tiżżerżaq

20.05. Pedala tal-brejk inklinata

20.06. Brejk imħaddem bl-idejn

20.07. Tħaddim tal-brejk b'forza massima ta' … N [1] (pereżempju: "20.07(300N)")

20.09. Brejk tal-ipparkjar adattat

20.12. Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-brejk

20.13. Brejk imħaddem bl-irkoppa

20.14. Sistema tat-tħaddim tal-brejkijiet appoġġjata minn forza esterna

25. Sistema tal-aċċellerazzjoni modifikata

25.01. Pedala tal-aċċellerazzjoni adattata

25.03. Pedala tal-aċċellerazzjoni inklinata

25.04. Aċċelleratur imħaddem bl-idejn

(1) Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jħaddem is-sistema.

▼M7

25.05. Aċċelleratur imħaddem bl-irkoppa

25.06. Sistema tat-tħaddim tal-aċċellerazzjoni appoġġjata minn forza esterna

25.08. Il-pedala tal-aċċelleratur fuq ix-xellug

25.09. Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedala tal-aċċelarazzjoni

31. Adattamenti tal-pedali u salvagwardji tal-pedali

31.01. Sett addizzjonali ta' pedali paralleli

31.02. Pedali fl-istess livell (jew kważi)

31.03. Miżura li tevita l-ostruzzjoni jew l-attwazzjoni tal-pedali tal-aċċellerazzjoni u tal-brejk meta dawn il-pedali ma jitħaddmux bis-saqajn

31.04. Qiegħ merfugħ

32. Sistemi kombinati tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz

32.01. Aċċelleratur u brejk ta' servizz bħala sistema kombinata li titħaddem b'id waħda

32.02. Aċċelleratur u brejk ta' servizz bħala sistema kombinata li titħaddem b'forza esterna

33. Sistemi kombinati tal-istering, l-aċċelleratur u l-brejk ta' servizz

33.01. Tħaddim tal-istering, tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz bħala operazzjoni ta' sistema kombinata b'forza esterna permezz ta' id waħda

33.02. Tħaddim tal-istering, tal-aċċelleratur u tal-brejk ta' servizz bħala operazzjoni ta' sistema kombinata b'forza esterna permezz taż-żewġ idejn

35. Formati tal-kontroll immodifikati (Is-swiċċijiet tad-dawl, il-wajper u l-woxer tal-windskrin, il-ħorn, l-indikaturi tad-direzzjoni, eċċ.)

35.02. Apparati tal-kontroll operabbli mingħajr ma wieħed jitlaq minn idejh l-apparat tal-istering

35.03. Apparati tal-kontroll operabbli bl-id ix-xellugija mingħajr ma wieħed jerħi minn idejh l-apparat tal-istering

35.04. Apparati tal-kontroll operabbli bl-id il-leminija mingħajr ma wieħed jerħi minn idejh l-apparat tal-istering

35.05. Apparati tal-kontroll operabbli mingħajr ma wieħed jerħi minn idejh l-apparat tal-istering u l-mekkaniżmi tal-aċċellerazzjoni u l-ibbrejkjar

40. Stering modifikat

40.01. Stering b'forza massima tat-tħaddim ta' … N [1] (pereżempju “40.01(140N)”)

[1] Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jħaddem is-sistema.

▼**M7**

40.05. Rota tal-istering adattata (rota tal-istering akbar/eħxen, rota tal-istering b'dijametru mnaqqas, eċċ.)

40.06. Pożizzjoni tar-rota tal-istering adattata

40.09. Stering imħaddem bis-saqajn

40.11. Tagħmir ieħor ta' assistenza tar-rota tal-istering

40.14. Sistema tal-istering adattata alternattiva mħaddma b'id jew driegħ wieħed

40.15. Sistema tal-istering adattata alternattiva mħaddma biż-żewġ idejn jew dirgħajn

42. Apparat modifikat għall-viżjoni ta' wara/tal-ġenb

42.01. Apparat adattat għal viżjoni ta' wara

42.03. Apparat addizzjonali ta' ġewwa li jippermetti viżjoni tal-ġenb

42.05. Tagħmir viżiv għall-punti mhux viżibbli

43. Pożizzjoni ta' bilqiegħda tas-sewwieq

43.01. Sit tas-sewwieq f'għoli biżżejjed u b'distanza normali mir-rota tal-istering u mill-pedali

43.02. Sit tas-sewwieq adattat skont is-sura tal-ġisem

43.03. Sit tas-sewwieq b'appoġġ laterali għall-istabbiltà

43.04. Sit tas-sewwieq bis-serħ għad-driegħ

43.06. Adattament taċ-ċinturin tas-sikurezza

43.07. Tip ta' ċinturin tas-sikurezza b'appoġġ għal stabbiltà tajba

44. Modifiki tal-muturi (l-użu tas-subkodiċi huwa obbligatorju)

44.01. Brejk operat singolarment

44.02. Brejk tar-rota ta' quddiem adattat

44.03. Brejk tar-rota ta' wara adattat

44.04. Aċċeleratur adattat

44.08. Għoli tas-sit li jippermetti lis-sewwieq, meta jkun bilqiegħda, li jkollu saqajh it-tnejn imissu mas-superfiċje fl-istess ħin u li l-mutur ikun ibbilanċjat meta jieqaf u jitwaqqaf

44.09. Forza massima tat-tħaddim ta' brejk tar-rota ta' quddiem … N ([1]) (pereżempju “44.09(140N)”)

([1]) Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jħaddem is-sistema.

▼M7

44.10. Forza massima tat-tħaddim ta' brejk tar-rota ta' wara … N ([1]) (pereżempju "44.10(240N)")

44.11. Serrieħa tas-sieq adattat

44.12. Gripp tal-idejn adattat

45. Mutur b'sajdkar biss

46. Triċikletti biss

47. Ristrett għal vetturi ta' aktar minn żewġ roti li ma jeħtiġux mis-sewwieq il-bilanċ tal-bidu, tal-waqfien u tat-twaqqif

50. Ristrett għal numru speċifiku ta' vettura/xasi (in-numru tal-identifikazzjoni tal-vettura, VIN)

Ittri użati flimkien ma' kodiċijiet minn 01 sa 44 għal aktar speċifikazzjoni:

a xellug

b lemin

c id

d sieq

e nofs

f drieġħ

g saba'

KODIĊI GĦAL UŻU LIMITAT

61. Limitat għal vjaġġi ta' matul il-ġurnata (pereżempju: siegħa wara s-sebħ u siegħa qabel inżul ix-xemx)

62. Limitat għal vjaġġi b'distanza ta' … km mill-post tar-residenza tad-detentur jew biss ġewwa l-belt/ir-reġjun

63. Is-sewqan mingħajr passiġġieri

64. Limitat għal vjaġġi b' veloċità ta' mhux aktar minn … km/siegħa

65. Is-sewqan awtorizzat biss meta akkumpanjat minn detentur ieħor ta' liċenzja tas-sewqan ta' mill-anqas kategorija ekwivalenti

66. Mingħajr karru

67. Sewqan mhux permess fuq l-awtostradi

68. Ebda alkoħol

69. Ristrett għal vetturi mgħammra b'sistema li tidentifika l-użu tal-alkoħol b'konformità ma' EN 50436. L-indikazzjoni ta' data ta' skadenza hija fakultattiva (pereżempju "69" jew "69(1.1.2016)")

KWISTJONIJIET AMMINISTRATIVI

70. Skambju tal-liċenzja Nru … maħruġa minn … (il-marka distintiva tal-UE/NU fil-każ ta' pajjiż terz; pereżempju "70.0123456789.NL")

([1]) Din il-forza tindika l-kapaċità tas-sewwieq li jħaddem is-sistema.

▼M7

71. Duplikat tal-liċenzja Nru … (il-marka distintiva tal-UE/NU fil-każ ta' pajjiż terz; pereżempju "71.987654321.HR")

73. Ristrett għall-vetturi tal-kategorija B tat-tip kwadriċiklu bil-mutur (B1)

78. Ristrett għall-vetturi bi trażmissjoni awtomatika

79. (…) Ristrett għall-vetturi li jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet indikati fil-parentesi, għall-applikazzjoni tal-Artikolu 13 ta' din id-Direttiva

79.01. Ristrett għall-vetturi b'żewġ roti b'sajdkar jew le

79.02. Ristrett għall-kategorija ta' vetturi AM bi tliet roti jew tat-tip kwadriċiklu ħafif

79.03. Ristrett għat-triċikli

79.04. Ristrett għat-triċikli kkumbinati ma' karrijiet b'massimu ta' massa awtorizzat li ma jaqbiżx 750 kg

79.05. Kategorija A1 mutur bi proporzjon ta' qawwa/piż aktar minn 0,1 W/kg

79.06. Vetturi tal-kategorija BE fejn il-massimu ta' massa awtorizzat tal-karru ma jaqbiżx it-3 500 kg

80. Ristrett għad-detenturi ta' liċenzja tas-sewqan tal-kategorija vettura A tat-tip triċiklu bil-mutur li għandhom inqas minn 24 sena

81. Ristrett għad-detenturi ta' liċenzja tas-sewqan tal-kategorija vettura A tat-tip mutur b'żewġ roti li għandhom inqas minn 21 sena

95. Sewwieq li hu d-detentur ta' CPC li jissodisfa l-obbligu ta' kompetenza professjonali msemmi fid-Direttiva 2003/59/KE sa … (pereżempju: "95(01.01.12)")

96. Vetturi tal-Kategorija B ikkombinati b'karru b'massa massima awtorizzata li taqbeż is-750 kg fejn il-massa massima awtorizzata ta' tali kumbinazzjoni taqbeż t-3 500 kg iżda ma taqbiżx l-4 250 kg

97. Mhux awtorizzat li jsuq vettura tal-kategorija C1 li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 3821/85 ([1]).

— kodiċijiet minn 100 'l fuq: kodiċijiet nazzjonali validi biss għas-sewqan fit-territorju tal-Istat Membru li ħareġ il-liċenzja.

Fejn xi kodiċi japplika għall-kategoriji kollha li għalihom tkun inħarġet il-liċenzja, dan jista' jiġi stampat taħt l-intestaturi 9, 10 u 11.

▼B

13. fl-implementazzjoni tat-Taqsina 4(a) ta' dan l-Anness, l-ispazju riżervat għal xi iskrizzjoni possibbli mill-Istat Membru ospitanti ta' tagħrif essenzjali għall-amministrazzjoni tal-liċenzja.

([1]) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3821/85 tal-20 ta' Diċembru 1985 dwar apparat ta' reġistrazzjoni għat-trasport bit-triq (ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8)

▼B

14. spazju riżervat għal xi iskrizzjoni possibbli mill-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja ta' informazzjoni essenzjali għall-amministrazzjoni tal-liċenzja jew relatata mas-sigurtà fuq it-triq (fakultattiv). Jekk l-informazzjoni jkollha x'taqsam ma' xi wieħed mill-intestaturi definiti f'dan l-Anness, għandha tkun preċeduta min-numru ta' l-intestatura msemmija.

    Bil-ftehim speċifiku bil-miktub tad-detentur, informazzjoni li ma tkunx relatata ma' l-amministrazzjoni tal-liċenzja tas-sewqan jew mas-sigurtà fuq it-triq tista' tiġi miżjuda wkoll f'dan l-ispazju; żieda bħal din ma għandiex tbiddel b'xi mod l-użu tal-mudell bħala liċenzja tas-sewqan.

▼M2

(b) spjegazzjoni tal-punti numerati li ġejjin li jidhru fil-paġni 1 u 2 tal-liċenzja: 1, 2, 3, 4(a), 4(b), 4(c), 5, 10, 11 u 12;

▼M4

Jekk xi Stat Membru jixtieq jifformula l-entrati f'lingwa nazzjonali li mhijiex waħda mil-lingwi li ġejjin: il-Bulgaru, il-Kroat, iċ-Ċek, id-Daniż, l-Olandiż, l-Ingliż, l-Estonjan, il-Finlandiż, il-Franċiz, il-Ġermaniż, il-Grieg, l-Ungeriż, it-Taljan, il-Latvjan, il-Litwan, il-Malti, il-Pollakk, il-Portugiż, ir-Rumen, is-Slovakk, is-Sloven, l-Ispanjol jew l-Isvediż, dan ifassal verżjoni bilingwi tal-liċenzja billi juża waħda minn dawn il-lingwi msemmija, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħrajn ta' dan l-Anness;

▼B

(ċ) għandu jiġi riżervat spazju fuq il-►M2 mudell tal-Unjoni Ewropea tal-liċenzji tas-sewqan ◄ li fih ikun jagħmilha possibbli li jiddaħħlu xi mikro-ċipp jew apparat simili tal-kompjuter.

4. Dispożizzjonijiet Speċjali

(a) Fil-każ li detentur ta' liċenzja tas-sewqan, maħruġa minn Stat Membru skond dan l-Anness, għandu r-residenza normali tiegħu fi Stat Membru ieħor, dak l-Istat Membru jista' jdaħħal fil-liċenzja informazzjoni li hija neċessarja għall-finijiet ta' amministrazzjoni, sakemm idaħħal ukoll din it-tip ta' informazzjoni fil-liċenzji li huwa joħroġ u sakemm jibqa' biżżejjed spazju għal dan il-għan.

(b) L-Istati Membri jistgħu iżidu kuluri u markaturi bħal bar codes, simboli nazzjonali u elementi ta' sigurta', wara li jikkonsultaw lill-Kummissjoni u mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħrajn f'dan l-Anness.

    Fil-kuntest tar-rikonoxximent reċiproku ta' liċenzji, il-bar code ma għandux jikkontjeni informazzjoni iktar minn dik li diġa' tista' tinqara fuq liċenzja tas-sewqan jew li tkun neċessarja għall-proċess ta' ħruġ tal-liċenzja.

▼M2

(c) L-informazzjoni miġbura fuq quddiem u fuq in-naħa ta' wara tal-karta għandha tkun tinqara sew, u għall-punti 9 sa 12 fuq in-naħa ta' wara għandu jintuża karattru li jkollu għoli minimu ta' 5 punti.

▼**M2**

MUDELL TAL-UNJONI EWROPEA TAL-LIĊENZJA TAS-SEWQAN

Paġna 1

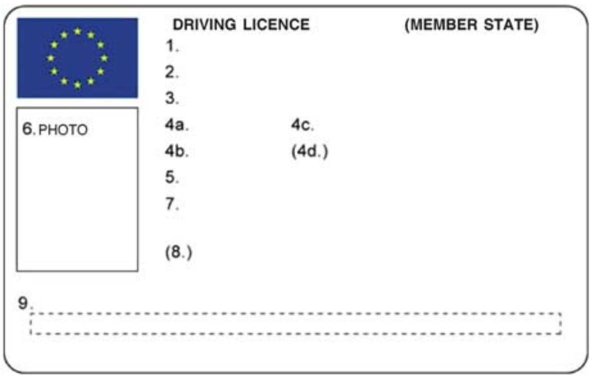

Paġna 2

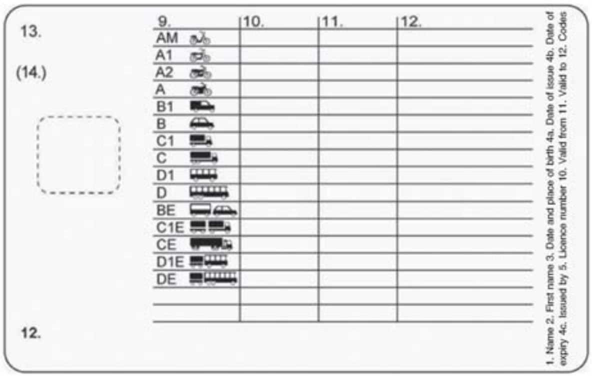

▼B

ANNESS II

I. REKWIŻITI MINIMI GĦAT-TESTIJIET TAS-SEWQAN

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji sabiex jassiguraw li l-applikanti għal-liċenzji tas-sewqan ikollhom il-kompetenza u l-ħiliet u juru l-komportament meħtieġ sabiex isuqu vettura bil-mutur. It-testijiet introdotti għal dan l-effett iridu jikkonsistu minn:

— test teoriku, u konsegwentement

— test ta' ħila u ta' komportament,

Il-kondizzjonijiet li taħthom dawn it-testijiet għandhom isiru huma stabbiliti hawn taħt.

A. IT-TEST TEORIKU

1. **Il-forma**

Il-forma magħżula għandha tkun tali li tassigura li l-applikant ikollu t-tagħrif meħtieġ dwar is-suġġetti elenkati fil-punti 2, 3 u 4.

Kull applikant għal liċenzja f'kategorija waħda li jkun għadda mit-test tat-teorija għal-liċenzja f'kategorija differenti jista' jiġi eżentat mid-dispozizzjonijiet komuni tal-punti 2, 3 u 4.

2. **Il-kontenut tat-test tat-teorija rigward il-kategoriji kollha tal-vetturi**

2.1. Għandhom isiru domandi dwar kull punt elenkat hawn taħt, filwaqt li l-kontenut u l-forma tad-domandi għandhom jibqgħu għad-diskrezzjoni ta' kull Stat Membru:

2.1.1. Ir-regolamenti tat-traffiku fit-toroq:

— partikolarment rigward is-senjaletika tat-toroq, il-marki u s-sinjali, id-dritta u l-limiti tal-veloċità.

2.1.2. Is-sewwieq:

— l-importanza ta' l-attenzjoni u r-rispett lejn dawk kollha li jużaw it-toroq,

— il-perċezzjoni, il-ġudizzju u t-teħid tad-deċiżjonijiet, speċjalment waqt reazzjoni, kif ukoll it-tibdil tal-komportament fis-sewqan minħabba l-influwenza tal-alkoħol, tad-drogi u tal-prodotti mediċinali, l-istat mentali u l-għajja.

▼M6

2.1.3. It-triq:

— l-aktar prinċipji importanti rigward l-osservanza tad-distanza prudenti bejn il-vetturi, id-distanzi għall-ibbrejkjar u roadholding taħt diversi kondizzjonijiet tat-temp u tat-toroq,

— il-fatturi tar-riskju fis-sewqan relatati ma' diversi kondizzjonijiet tat-toroq, partikolarment kif jinbidlu skont it-temp u l-ħin tal-ġurnata jew tal-lejl,

— il-karatteristiċi ta' diversi tipi ta' toroq u r-rekwiżiti statutorji relatati magħhom,

— is-sewqan sikur f'mini stradali;

▼B

2.1.4. L-oħrajn kollha li jużaw it-toroq:

— il-fatturi speċifiċi ta' riskju relatati man-nuqqas ta' l-esperjenza ta' l-utenti l-oħra tat-toroq u l-kategoriji l-aktar vulnerabbli ta' l-utenti bħat-tfal, dawk li jkunu mixjin, iċ-ċiklisti, tal-muturi u nies b'mobilità mnaqqsa,

▼B

— ir-riskji involuti fil-moviment u fis-sewqan ta' diversi tipi ta' vetturi u d-diversi angoli li s-sewwieq tagħhom ikun jista' jara.

2.1.5. Ir-regoli ġenerali u r-regolamenti kif ukoll kwistjonijiet oħrajn:

— ir-regoli rigward id-dokumenti amministrattivi meħtieġa għall-użu tal-vetturi,

— ir-regoli ġenerali li jispeċifikaw kif sewwieq għandu jaġixxi fil-każ ta' aċċident (jattiva apparati ta' twissija u jqanqal l-allarm) u l-miżuri li jista' jieħu sabiex jgħin lill-vittmi ta' aċċident tat-traffiku fejn ikun meħtieġ,

— il-fatturi ta' sigurtà relatati mal-vettura, il-piż u l-persuni li jinġarru.

2.1.6. Il-prekawzjonijiet neċessarji waqt l-inżul mill-vettura;

2.1.7. L-aspetti mekkaniċi li għandhom effett fuq is-sigurtà fit-triq; l-applikanti għandhom ikunu kapaċi jagħrfu d-difetti l-aktar komuni, partikolarment fl-isteering wheel, fis-suspension u s-sistemi ta' l-ibbrejkjar, fit-tyres, fid-dwal u fl-indikaturi tad-direzzjoni, fir-rifletturi, fil-mirja li juru wara, fil-windscreen u l-wipers, fis-sistema ta' l-exhaust, fiċ-ċinturin tas-sigurtà u fl-allarm udibbli;

2.1.8. It-tagħmir tas-sigurtà tal-vettura u partikolarment, l-użu taċ-ċinturin tas-sigurtà, il-kuxxinett tar-ras u t-tagħmir tas-sigurtà għat-tfal;

2.1.9. Ir-regoli rigward l-użu tal-vettura f'relazzjoni ma'l-ambjent (l-użu xieraq ta' apparati tat-twissija permezz tas-smigħ, il-konsum moderat ta' karburant, il-limitazzjoni ta' emissjonijiet ta' tniġġis eċċ.).

3. **Id-dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-Kategoriji A, A2 u A1**

3.1. Il-kontroll obbligatorju tat-tagħrif ġenerali fuq:

3.1.1. L-użu ta' lbies protettiv bħal ingwanti, żraben, ilbies u l-elmu ta' sigurtà;

3.1.2. Il-viżibbiltà tal-motoċiklisti għal oħrajn li jużaw it-toroq;

3.1.3. Il-fatturi tar-riskju relatati ma' diversi kondizzjonijiet tat-toroq kif stabbiliti hawn fuq b'attenzjoni speċjali għall-partijiet li jkunu jiżolqu bħalma huma l-għotjien tad-drenaġġ, is-sinjali tat-toroq bħalma huma l-linji u l-vleġeġ, il-linji tat-tram;

3.1.4. L-aspetti mekkaniċi li għandhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq kif stabbiliti hawn fuq b'attenzjoni speċjali għas-swiċċ tal-waqfien ta' l-emerġenza, il-livelli taż-żejt u l-katina.

4. **Id-dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E**

4.1. Il-kontroll obbligatorju tat-tagħrif ġenerali fuq:

▼M3

4.1.1. Ir-regoli dwar il-ħinijiet tas-sewqan u l-perjodi tal-mistrieħ kif definiti mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 561/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta’ Marzu 2006 dwar l-armonizzazzjoni ta’ ċerta leġiżlazzjoni soċjali li għandha x’taqsam mat-trasport bit-triq [1]; l-użu tal-apparat ta’ reġistrazzjoni kif definit mir-Regolament (KEE) Nru 3821/85 dwar apparat ta’ reġistrazzajoni għat-trasport bit-triq.

[1] ĠU L 102, 11.4.2006, p. 1.

▼B

4.1.2. Ir-Regoli rigward it-tip ta' trasport ikkonċernat: l-oġġetti jew il-passiġġieri

4.1.3. Id-dokumenti tal-vettura u tat-trasport meħtieġa għat-trasport nazzjonali u internazzjonali ta' l-oġġetti u l-passeġġieri.

4.1.4. X'wieħed għandu jagħmel fil-każ ta' aċċident; it-tagħrif dwar il-miżuri li għandhom jittieħdu wara aċċident jew avveniment simil, inkluża l-azzjoni ta' l-emerġenza bħalma hi l-evakwazzjoni tal-passeġġieri u t-tagħrif bażiku dwar l-ewwel għajnuna.

4.1.5. Il-prekawzjonijiet li għandhom jieħdu matul it-tneħħija u l-bdil tar-roti.

4.1.6. Ir-regoli dwar il-piż u d-dimensjonijiet tal-vettura; ir-regoli fuq il-limitaturi tal-veloċità.

4.1.7. L-ostruzzjoni ta' l-angolu tal-vista mill-karatteristiċi tal-vetturi tagħhom.

4.1.8. Il-qari tal-mappa tat-toroq, l-ippjanar tar-rotot, inkluż l-użu ta' sistemi elettroniċi tan- navigazzjoni (mhux obbligatorju).

4.1.9. Il-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: il-kontroll tat-tagħbija (l-istivar u l-irbit), id-diffikultajiet rigward id-diversi tipi ta' tagħbijiet (e.ż. il-likwidi, it-tagħbijiet sospiżi), it-tagħbija u l-ħatt tal-merkanzija u l-użu ta' l-apparat tat-tagħbija (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss).

4.1.10. Ir-responsabbiltà tas-sewwieq rigward il-ġarr tal-passiġġieri; il-kumdità u s-sigurtà tal-passiġġieri; il-ġarr tat-tfal; il-verifiki meħtieġa qabel qabel is-sewqan; kull tip ta' karozza tal-linja għandu jkun rappreżentat fit-test tat-teorija.

▼M3

4.1a. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw applikanti għal liċenzja għall-kategorija vettura C1 jew C1E 'l barra mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 3821/85 milli juru l-għarfien tagħhom dwar is-suġġetti elenkati fil-punti 4.1.1 sa 4.1.3.

▼B

4.2. It-test obbligatorju tat-tagħrif ġenerali tad-dispożizzjonijiet addizjonali li ġejjin rigward il-Kategoriji C, CE, D u DE.

4.2.1. Il-prinċipji tal-kostruzzjoni u l-funzjonament ta' il-magni b'kombustjoni interna, il-fluwidi (e.ż. iż-zejt tal-magna, ir-refriġerant, il-washer fluid), is-sistema tal-karburant, is-sistema elettrika, is-sistema ta' l-ignition, is-sistema tat-trasmissjoni (il-klaċċ, l-ingranaġġ, etċ.).

4.2.2. Il-lubrikazzjoni u l-protezzjoni kontra l-iffriżar.

4.2.3. Il-prinċipji tal-kostruzzjoni, it-twaħħil, l-użu korrett u l-kura tat-tyres.

4.2.4. Il-prinċipji dwar it-tipi, l-operat, il-partijiet prinċipali, il-konnessjoni, l-użu u l-manutennzjoni jum b'jum tal-partijiet tal-brejkijiet u tat-trażżin tal-veloċità, u l-użu tal-brejkijiet anti-lock.

4.2.5 Il-prinċipji dwar it-tipi, l-operat, il-partijiet prinċipali, il-konnessjoni, l-użu u l-manutenzjoni jum b'jum tas-sistemi tal-coupling (il-Kategoriji CE, DE biss).

4.2.6. Il-metodi kif wieħed isib l-kawzi tal-ħsarat li jikkaġunaw il-waqfien.

▼B

4.2.7. Il-manuntenzjoni preventiva tal-vetturi u t-tiswijiet neċessarji għall-funzjonament.

4.2.8 Ir-responsabiltà tas-sewwieq rigward l-aċċettazzjoni, it-trasport u t-twassil tal-merkanzija skond il-kondizzjonijiet miftiehma (il-Kategoriji, CE biss).

B. IT-TEST TA' ĦILA U TA' KOMPORTAMENT

5. **Il-vettura u t-tagħmir tagħha**

▼M3

5.1. Vettura bi trasmissjoni

5.1.1. Is-sewqan ta' vettura bi trasmissjoni manwali għandu jkun suġġett għal test ta' ħiliet u ta' komportament li jsir fuq vettura bi trasmissjoni manwali.

"Vettura bi trasmissjoni manwali" tfisser vettura li fiha pedala tal-klaċċ (jew lieva operata manwalment għall-kategoriji A, A2 u A1) u li trid tiġi operata mis-sewwieq meta titqabbad jew titwaqqaf il-vettura, u meta jinbidlu l-ingranaġġi.

5.1.2. Vetturi li ma humiex skont il-kriterji stipulati fil-punt 5.1.1. għandhom jiġu kkunsidrati li għandhom trasmissjoni awtomatika.

Bla ħsara għall-punt 5.1.3, jekk applikant joqgħod għat-test tal-ħiliet u l-komportament fuq vettura bi trasmissjoni awtomatika dan għandu jiġi rreġistrat fuq kull liċenzja maħruġa fuq il-bażi ta' test ta' din ix-xorta. Il-liċenzji b'din l-indikazzjoni għandhom jintużaw biss għas-sewqan ta' vetturi bi trasmissjoni awtomatika.

▼M6

5.1.3. Dispożizzjonijiet speċifiċi dwar vetturi tal-kategorija C, CE, D u DE

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma tiġi rreġistrata l-ebda restrizzjoni fuq vetturi bi trasmissjoni awtomatika fuq il-liċenzja tas-sewqan ta' vettura tal-kategorija C, CE, D jew DE msemmija fil-punt 5.1.2, meta l-applikant ikun diġà detentur ta' liċenzja tas-sewqan maħruġa fuq vettura bi trasmissjoni manwali f'ta' mill-inqas waħda mill-kategoriji li ġejjin: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, D1 jew D1E, u jkun wettaq l-azzjonijiet deskritti fil-punt 8.4 matul it-test ta' ħiliet u ta' mġiba.

▼M3

5.2. Il-vetturi użati f'testijiet tal-ħiliet u l-komportament għandhom jikkonformaw mal-kriterji minimi mogħtija hawn taħt. L-Istati Membri jistgħu jagħmlu dispożizzjonijiet għal kriterji aktar stretti jew iżidu oħrajn. Għall-użu fit-test tal-ħiliet u l-komportament għall-vetturi ta' kategorija A1, A2 u A, l-Istati Membri jistgħu japplikaw tolleranza ta' 5 cm^3 iktar baxxa mill-kapaċità ċilindrata minima meħtieġa.

Kategorija A1:

Il-Kategorija A1 mutur mingħajr sidecar, b'rata ta' qawwa li ma taqbiżx 11 kW u bi proporzjon ta' qawwa għal piż li ma jaqbiżx 0,1 kW/kg, u b'kapaċità ta' veloċità ta' mill-inqas 90 km/s.

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, il-kapaċità ċilindrata tal-magna għandha tkun ta' mill-inqas 120 cm^3.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' qawwa għall-piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,08 kW/kg;

Kategorija A2:

Mutur mingħajr sidecar, b'rata ta' qawwa ta' mill-inqas 20 kW iżda li ma taqbiżx 35 kW u b'proporzjon ta' qawwa għall-piż li ma jaqbiżx 0,2 kW/kg.

▼M3

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, il-kapaċità kubika tal-magna għandha tkun ta' mill-inqas 400 cm^3.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' qawwa għall-piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,15 kW/kg;

Kategorija A:

Mutur mingħajr sidecar, li l-massa mhux mogħbbija tiegħu hija aktar minn 180 kg, b'rata ta' qawwa ta' mill-inqas ta' 50 kW. Tolleranza ta' 5 kg taħt il-massima minima meħtieġa tista' tiġi aċċettata mill-Istat Membru.

Jekk il-mutur jaħdem b'magna ta' kombustjoni interna, il-kapaċità kubika tal-magna għandha tkun ta' mill-inqas 600 cm^3.

Jekk il-mutur jaħdem bl-elettriku, il-proporzjon ta' qawwa għall-piż tal-vettura għandu jkun ta' mill-inqas 0,25 kW/kg.

▼M5

L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw l-użu tal-muturi tal-Kategorija A li l-massa mingħajr tagħbija tagħhom hija ta' inqas minn 180 kg, u b'rata tal-potenza ta' mill-inqas 40 kW iżda inqas minn 50 kW, sal-31 ta' Diċembru 2018;

▼B

Kategorija B:

Vettura tal-Kategorija B b'erba' roti b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 100 km/siegħa;

Kategorija BE:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tal-kategotija B b'karru li l-massa massima awtorizzata tiegħu tkun ta' mill-anqas 1 000 kg, b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 100 km/siegħa, li ma jaqax fil-Kategorija B; il-kompartiment tat-tagħbija tal-karru għandu jikkonsisti fi struttura li tkun kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas ta' l-istess wisa' u għoli daqs il-vettura tal-mutur; l-istruttura li tkun il-kaxxa magħluqa tista' ukoll tkun ftit anqas wiesa' mill-vettura tal-mutur sakemm il-vista għal fuq wara tkun possibbli biss permezz ta' l-użu ta' mirja esterni li juru wara l-vettura bil-mutur; il-karru għandu jiġi ppreżentat b'minimu ta' 800 kg ta' massa totali reali;

Kategorija B1:

Kwadriċiklu bil-mutur b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 60 km/siegħa;

▼M3

Kategorija C:

Vettura tal-kategorija C b'massa massima awtorizzata ta' mill-inqas 12 000 kg, ta' tul mill-inqas ta' 8 m, ta' wisa' mill-inqas ta' 2,40 m u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; li fiha jkollha l-brejkijiet anti-lock, mgħammra b'sistema ta' trasmissjoni li tipprovdi għażla manwali ta' ingranaġġ mis-sewwieq u apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jikkonsisti fi struttura b'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas ta' wisa' u għoli daqs il-kabina; il-vettura għandha tkun ippreżentata b'massa minima totali reali ta' 10 000 kg;

Kategorija CE:

jew vettura artikolata jew kombinazzjoni ta' vettura tat-test tal-kategorija C ma' karru ta' mill-anqas 7,5 m tul; kemm il-vettura artikolata kif ukoll il-kombinazzjoni għandhom ikollhom massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 20 000 kg, tul ta' mill-anqas 14-il metru u wisa' ta' mill-anqas 2,40 m, għandhom ikunu b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/s, attrezzati bi brejkijiet anti-lock, mgħammra b'sistema ta' trasmissjoni li tipprovdi għażla manwali ta' ingranaġġ mis-sewwieq u b'apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jikkonsisti fi struttura b'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas ta' wisa' u għoli daqs il-kabina; kemm il-vettura artikolata kif ukoll il-kombinazzjoni għandhom jiġu ppreżentati b'massa minima totali reali ta' 15 000 kg;

▼B

Kategorija C1:

Vettura tas-subkategorija C1 b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 4 000 kg, b' tul ta' mill-anqas 5 m u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; li jkollha fiha brejkijiet antil-lock u li tkun mgħammra bl-apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85; il-kompartiment tat-tagħbija għandu jikkonsisti fi struttura b'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas ta' wisa' u għoli daqs il-kabina;

Kategorija C1E:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tas-subkategorija C1 b'karru b'massa awtorizzata massima ta' mill-anqas 1 250 kg; din il-kombinazzjoni għandha tkun mill-anqas 8 m fit-tul u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tal-karru għandu jkun jikkonsisti f'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas tal-wisa' u l-għoli tal-kabina; l-istruttura tal-kaxxa magħluqa tista' wkoll tkun ftit iżgħar fil-wisa' mill-kabina ipprovdut sakemm il-vista lura tkun possibli bl-użu tal-mirja esterni li juru wara l-vettura bil-mutur; il-karru għandu jkun ippreżentat b'massa minima totali reali ta'800 kg;

Kategorija D:

Vettura tal-kategorija D b'tul ta' mill-anqas 10 m, b'wisa' ta' mill-anqas 2,40 m u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; mgħammra bi brejkijiet anti lock u armata b'apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85;

Kategorija DE:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tal-kategorija D u karru b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 1 250 il-kg, ta' wisa' ta' mill-anqas 2,40 m u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tal-karru għandu jkun jikkonsisti fi struttura b'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas 2 m wiesgħa u 2 m twila; il-karru għandu jiġi ppreżentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

Kategorija D1:

Vettura tas-subkategorija D 1 b'massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 4 000 kg, b'tul ta' mill-anqas 5 m u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; mgħammra bi brejkijiet anti-lock u armata b'apparat ta' reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85;

Kategorija D1E:

Kombinazzjoni magħmula minn vettura tat-test tas-sottokategorija D1 b'karru ta' massa massima awtorizzata ta' mill-anqas 1 250 kg u b'kapaċità ta' veloċita' ta' mill-anqas 80 km/siegħa; il-kompartiment tat-tagħbija tal-karru għandu jikkonsisti fi struttura b'kaxxa magħluqa li tkun mill-anqas 2 m wiesgħa u 2 m għolja; il-karru għandu jiġi ppreżentat b'massa totali reali minima ta' 800 kg;

Il-vetturi tat-testijiet għall-Kategoriji BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E li ma jkunux konformi mal-kriterji minimi ta'hawn fuq imma li kienu jintużaw fiż-żmien jew qabel id-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva, jistgħu xorta jintużaw għal perjodu ta' mhux aktar minn għaxar snin wara dik id-data. Ir-rekwiżiti relatati mat-tagħbija li għandha tinġarr minn dawn il-vetturi, jistgħu jiġu implementati minn Stati Membri sa għaxar snin minn mindu tidħol fis-seħħ id-Direttiva tal-Kummissjoni 2000/56/KE ([1]).

([1]) Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2000/56/KE ta' l-14 ta' Settembru 2000 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 91/439/KEE fuq il-liċenzi tas-sewqan (ĠU L 237, 21.9.2000, p. 45).

▼B

6. **Il-ħiliet u l-komportament li għandhom jiġu ttestjati rigward il-Kategoriji A1, A2 u A**

6.1. *Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq.*

L-applikanti għandhom juru li jkunu kapaċi jippreparaw sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

6.1.1. Jaġġustaw l-ilbies protettiv, bħal ingwanti, żraben, ilbies u l-elmu ta' sigurtà.

6.1.2 Iwettqu kontroll każwali tal-kondizzjoni tat-tyres, tal-brejkijiet, ta' l-isteering wheel, tas-swiċċ għall-waqfien ta' l-emerġenza (jekk ikun applikabbli), tal-katina, tal-livelli taż-żejt, tad-dwal, tar-rifletturi, ta' l-indikaturi tad-direzzjoni u ta' l-apparat tat-twissija udibbli.

6.2. *Il-manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati billi jkollhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq*

6.2.1. Itellgħu u jniżżlu l-mutur fuq l-istand tiegħu u jmexxuh, mingħajr l-għajnuna tal-magna, billi jimxu maġenb il-vettura.

6.2.2. Jipparkjaw il-mutur fuq l-istand tiegħu.

6.2.3. Għall-inqas żewġ manuvri li għandhom isiru b'veloċità baxxa, inkluża slalom; dan għandu jkun tali li jippermetti li tiġi valutata l-kompetenza fil-maniġġ tal-klaċċ flimkien mal-brejk, il-bilanċ, id-direzzjoni tal-vista u l-pożizzjoni fuq il-mutur u l-pożizzjoni tas-saqajn fuq il-foot-rests.

6.2.4. Għall-inqas żewġ manuvri għandhom isiru f'veloċità qawwija, li minnhom waħda bit-tieni jew bit-tielet ingranaġġ, mill-anqas bit-30 km/siegħa u manuvra sabiex tevita ostaklu b'veloċità minima ta' 50 km/siegħa; din għandha tippermetti li tiġi ttestjata l-kompetenza tal-pożizzjoni fuq il-mutur, id-direzzjoni tal-vista, il-bilanċ, it-teknika fl-isteering u t-teknika fit-tibdil ta' l-ingranaġġi.

6.2.5. L-ibbrejkjar: għall-inqas għandhom isiru żewġ eżerċizzji ta' l-ibbrejkjar, inkluż l-ibbrejkjar ta' l-emerġenza ta' 50 km/s; dan irid jippermetti li tiġi ttestjata l-kompetenza fl-operat tal-brejkijiet ta' quddiem u ta' wara, id-direzzjoni tal-vista u l-pożizzjoni fuq il-mutur.

Il-manuvri speċjali msemmija taħt il-punti minn 6.2.3 sa 6.2.5 għandhom jiġu implementati mill-anqas ħames snin wara d-dħul fis-seħħ tad-Direttiva 2000/56/KE.

6.3. *Il-komportament fit-traffiku*

L-applikanti għandhom jagħmlu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f'sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu waqt li jieħdu l-prekawzjonijiet neċessarji kollha:

6.3.1. Il-ħruġ: wara l-ipparkjar, wara waqfa fit-traffiku; il-ħruġ minn awtostrada.

6.3.2. Is-sewqan f'toroq dritti; is-sorpass ta' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spażji konfinati.

6.3.3. Is-sewqan madwar liwjiet.

6.3.4. Salib-it-toroq: l-avviċinament u l-qsim ta' salib it-toroq u junctions.

6.3.5. Il-bdil fid-direzzjoni: id-dawran lejn ix-xellug u l-lemin; it-tibdil tal-korsija.

6.3.6. L-avviċinament/il-ħruġ fuq awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm): ir-resqien lejn il-korsija ta' l-aċċelerazzjoni; it-tluq mill-korsija tad-deċelerazzjoni.

▼B

6.3.7. Is-sorpass/il-passaġġ: is-sorpass ta' traffiku ieħor (jekk ikun possibli); is-sewqan maġenb ostakli, e.ż. karozzi pparkjati; meta tiġi maqbuż minn traffiku ieħor (jekk ikun xieraq).

▼M6

6.3.8. Il-fatturi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): roundabouts; railway level crossings; waqfiet tat-tramm/tax-xarabank; pedestrian crossings; is-sewqan f'niżliet jew telgħat twal; mini.

▼B

6.3.9. It-teħid ta' prekawzjonijiet neċessarji waqt l-inżul mill-vettura.

7. **Il-ħiliet u l-komportament li għandhom jiġu ttestjati rigward il-Kategoriji B, B1 u BE**

7.1. *Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq*

L-applikanti għandhom juru li jkunu kapaċi li jkunu ppreparati sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:

7.1.1. L-aġġustament tal-maqgħad kif ikun meħtieġ sabiex tinkiseb pożizzjoni bilqiegħda korretta.

7.1.2. L-aġġustament tal-mirja li juru wara, iċ-ċinturin tas-sigurtà u l-kuxxinetti tar-ras jekk ikun hemm.

7.1.3. Kontroll li l-bibien ikunu magħluqa.

7.1.4. Kontroll każwali tal-kondizzjoni tat-tyres, ta' l-isteering wheel, tal-brejkijiet, tal-fluwidi (e.g. iż-żejt tal-magna, tar-refriġerant, tal-washer fluid), tad-dwal, tar-rifletturi, ta' l-indikaturi tad-direzzjoni u ta' l-apparat tat-twissija udibbli.

7.1.5. Kontroll tal-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: l-istruttura, il-pjanċi, il-bibien tal-merkanzija, l-illokkjar tal-kabina, il-metodu tat-tagħbija, l-irbit tat-tagħbija (il-kategorija BE biss).

7.1.6. Kontroll tal-mekkaniżmu tal-coupling u l-brejk u l-konnessjonijiet elettriċi (il-kategorija BE biss).

7.2. *Il-Kategoriji B u B1: manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati għax għandhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq.*

Għażla tal-manuvri li ġejjin għandhom jiġu ttestjati (mill-anqas żewġ manuvri dwar erba' punti, inkluż wieħed dwar l-ingranaġġ ta' lura):

7.2.1. It-treġġigħ lura f'direzzjoni dritta jew it-treġġigħ lura lejn il-lemin jew lejn ix-xellug madwar kantuniera waqt li tinżamm il-korsija korretta tat-traffiku.

7.2.2. Id-dawran tal-vettura sabiex tħares lejn id-direzzjoni opposta, bl-użu ta' l-ingranaġġ ta' quddiem u ta' wara.

7.2.3. L-ipparkjar tal-vettura u jħallu spażju ta' parking (parallel, obligwu, angolu ta' 90 grad, il-quddiem jew fir-reverse, fuq post ċatt, il-fuq jew l-isfel).

7.2.4. L-użu preċiż tal-brejkijiet sabiex issir waqfa; imma, li ssir waqfa ta' emerġenza mhix obbligatorja.

7.3. *Kategorija BE: Manuvri speċjali li jkunu jeħtieġu li jiġu ttestjati billi jkollhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq.*

7.3.1. L-ingaġġ jew id-disingaġġ, jew id-disingaġġ u l-ingaġġ mill-ġdid ta' karru minn mal-vettura motorizzata tagħha; il-manuvra għandha tinvolvi li l-vettura li tirmonka tiġi pparkjata ħdejn il-karru (i.e. mhux f'sensiela waħda).

▼B

7.3.2. It-treġġigħ lura matul liwja, li r-rotta tagħha għandha titħalla fid-diskrezzjoni ta' l-Istati Membri.

7.3.3. Is-sigurtà fl-ipparkjar waqt it-tagħbija/il-ħatt.

7.4. *Il-komportament fit-traffiku*

L-applikanti għandhom jagħmlu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f'sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu waqt li jieħdu l-prekawzjonijiet neċessarji kollha:

7.4.1. Is-sewqan 'il barra mill-parkeġġ: wara l-ipparkjar, wara waqfa fit-traffiku; il-ħruġ minn awtostrada.

7.4.2. Is-sewqan f'toroq dritti; il-passaġġ minn ma' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spażji konfinati.

7.4.3. Is-sewqan madwar liwjiet.

7.4.4. Salib-it-toroq: l-avviċinament u l-qsim ta' salib it-toroq u junctions.

7.4.5. Il-bdil fid-direzzjoni: id-dawran lejn ix-xellug u l-lemin; it-tibdil tal-korsija.

7.4.6. L-avviċinament/il-ħruġ fuq awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm): ir-resqien lejn il-korsija ta' l-aċċelerazzjoni; it-tluq mill-korsija tad-deċelerazzjoni.

7.4.7. Is-sorpass/il-passaġġ: is-sorpass ta' traffiku ieħor (jekk ikun possibbli); is-sewqan maġenb l-ostakli, e.ż. karozzi parkjati; is-sorpass minn traffiku ieħor (jekk xieraq).

▼M6

7.4.8. Il-fatturi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): ir-roundabouts; ir-railway level crossings; il-waqfiet tat-tramm/tax-xarabank; il-pedestrian crossings; is-sewqan f'niżliet jew telgħat twal; il-mini.

▼B

7.4.9. It-teħid tal-prekawzjonijiet neċessarji kollha waqt l-inżul mill-vettura.

8. **Il-ħiliet u l-komportament li għandhom jiġu ttestjati rigward il-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E**

8.1. *Il-preparazzjoni u l-kontroll tekniku tal-vettura li għandhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq.*

L-applikanti għandhom juru li jkunu kapaċi li jkunu ppreparati sabiex isuqu bla periklu billi jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin.

8.1.1. L-aġġustament tal-maqgħad kif ikun meħtieġ sabiex tinkiseb pożizzjoni bilqiegħda korretta.

8.1.2. L-aġġustament tal-mirja li juru wara, iċ-ċinturin tas-sigurtà u l-kuxxinetti tar-ras jekk ikun hemm.

8.1.3. Kontrolli każwali tal-kondizzjoni tat-tyres, ta' l-isteering wheel, tal-brejkijiet, tad-dwal, tar-rifletturi, ta' l-indikaturi tad-direzzjoni u tal-mezzi tat-twissija permezz tas-smigħ.

▼M3

8.1.4. Kontroll tas-sistemi tal-brejkijiet u s-sistemi tal-isteering operati bil-qawwa tal-magna; kontroll tal-kundizzjoni tar-roti, tal-iskorfini tar-roti, tal-parafangi, tal-windscreen, tat-twieqi u tal-wipers, tal-fluwidi (e.g. iż-żejt tal-magna, ir-refriġerant, il-washer fluid); l-iċċekkjar u l-użu tal-panil tal-istrumentazzjoni inkluż l-apparat ta’ reġistrazzjoni kif definit fir-Regolament (KEE) Nru 3821/85; Dan ir-rekwiżit tal-aħħar ma japplikax għall-applikanti għal liċenzja tas-sewqan għal Kategorija ta’ vettura C1 jew C1E li ma taqax fil-kamp ta’ applikazzjoni ta’ dan ir-Regolament.

▼B

8.1.5. Kontroll tal-pressa ta' l-arja, tat-tankijiet ta' l-arja u tas-suspension.

▼B

8.1.6. Kontroll tal-fatturi tas-sigurtà relatati mat-tagħbija tal-vettura: l-istruttura, il-pjanċi, il-bibien mnejn tidħol it-tagħbija, il-mekkaniżmu tat-tagħbija (jekk ikun hemm), l-illokkjar tal-kabina (jekk ikun hemm), il-metodu tat-tagħbija, l-irbit tat-tagħbija (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss).

8.1.7. Kontroll tal-mekkaniżmu tal-coupling u l-brejkijiet u l-konnessjonijiet elettriċi (il-Kategoriji CE, C1E, DE, D1E biss).

8.1.8. Li persuna tkun kapaċi sabiex tieħu l-miżuri speċjali tas-sigurtà rigward il-vettura; tikkontrolla persunitha, il-bibien tas-servizz, il-ħruġ ta' l-emerġenza, l-apparat ta' l-ewwel għajnuna, l-apparat tat-tifi tan-nar u l-apparat l-ieħor ta' sigurtà (il-Kategoriji D, DE, D1, D1E biss).

8.1.9. Il-qari tal-mappa tat-triq, l-ippjanar tar-rotta, inkluż l-użu tas-sistemi elettroniċi tan-navigazzjoni (mhux obbligatorju).

8.2. *Il-manuvri speċjali li għandhom jiġu ttestjati billi jkollhom effett fuq is-sigurtà fit-toroq:*

8.2.1. L-ingaġġ u disingaġġ, jew id-disingaġġ u l-ingaġġ mill-ġdid ta' karru mill-vettura motorizzata tiegħu; il-manuvra għandha tinvolvi l-vettura li tirmonka li tkun ipparkjata biswit il-karru (i.e. mhux wara xulxin) (il-Kategoriji CE, C1E, DE, D1E biss).

8.2.2. It-treġġigħ lura matul liwja, li r-rotta tagħha għandha titħalla fid-diskrezzjoni ta' l-Istati Membri.

8.2.3. L-ipparkjar bla periklu ma rampa/pjattaforma tat-tagħbija jew ma' stalazzjoni simili (il-Kategoriji C, CE, C1, C1E biss).

8.2.4. L-ipparkjar sabiex il-passiġġieri jitħallew jitilgħu jew jinżlu min fuq ix-xarabank bla periklu (il-Kategoriji D, DE, D1, D1E biss).

8.3. *Il-komportament fit-traffiku*

L-applikanti għandhom jagħmlu l-azzjonijiet kollha li ġejjin f'sitwazzjonijiet normali tat-traffiku, kompletament bla periklu waqt li jieħdu l-prekawzjonijiet neċessarji kollha:

8.3.1. Is-sewqan 'il barra mill-parkeġġ: wara l-ipparkjar, wara waqfa fit-traffiku; il-ħruġ minn awtostrada.

8.3.2. Is-sewqan f'toroq dritti; il-passaġġ minn ma' vetturi ġejjin minn quddiem, inkluż fi spażji konfinati.

8.3.3. Is-sewqan madwar liwjiet.

8.3.4. Salib-it-toroq: l-avviċinament u l-qsim ta' salib it-toroq u junctions.

8.3.5. Il-bdil fid-direzzjoni: id-dawran lejn ix-xellug u l-lemin; it-tibdil tal-korsija.

8.3.6. L-avviċinament/il-ħruġ fuq awtostradi jew postijiet simili (jekk ikun hemm): ir-resqien lejn il-korsija ta' l-aċċelerazzjoni; it-tluq mill-korsija tad-deċelerazzjoni.

8.3.7 Is-sorpass/il-passaġġ: is-sorpass ta' traffiku ieħor (jekk ikun possibbli); is-sewqan maġenb l-ostakli, e.ż. karozzi parkjati; is-sorpass minn traffiku ieħor (jekk xieraq).

▼M6

8.3.8. Il-fatturi speċjali tat-toroq (jekk ikun hemm): ir-roundabouts; ir-railway level crossings; il-waqfiet tat-tramm/tax-xarabank; il-pedestrian crossings; is-sewqan f'niżliet jew telgħat twal; il-mini.

▼B

8.3.9. It-teħid tal-prekawzjonijiet neċessarji kollha waqt l-inżul mill-vettura.

▼M3

8.4. *Sewqan sikur u effiċjenti fl-użu tal-enerġija*

8.4.1. Sewqan b'tali mod biex jiġu żgurati s-sikurezza u li jitnaqqas il-konsum tal-fjuwil u l-emissjonijiet waqt l-aċċellerazzjoni, id-deċellerazzjoni, is-sewqan fit-telgħa u fin-niżla, meta meħtieġ billi l-ingranaġġ jintgħażel manwalment.

▼B

9. **L-għoti tal-marki fit-test ta' ħila u ta' komportament**

9.1. Għal kull sitwazzjoni ta' sewqan imsemmija hawn fuq, it-test għandu jirrifletti l-grad ta' faċilità li biha l-applikant juża l-kontrolli tal-vettura u l-ħila ppruvata tiegħu li jsuq fit-traffiku kompletament bla periklu. L-ezaminatur għandu jħossu moħħu mistrieħ matul it-test. L-iżbalji fis-sewqan jew il-komportament perikuluż li immedjatament jipperikolaw is-sigurtà tal-vettura tat-test, il-passiġġieri ta' ġo fiha jew lil dawk fit-triq għandhom jiġu ppenalizzati billi t-test ifalli, kemm jekk l-eżaminatur, jew il-persuna li tkun tikkumpanjahom, ikollu jinterveni u kemm jekk le. Minkejja dan, l-eżaminatur għandu jkun liberu sabiex jiddeċiedi jekk it-test dwar il-ħiliet u l-komportament għandux jieqaf jew le.

L-eżaminaturi tas-sewqan iridu għandhom ikunu mħarrġa sabiex jivvalutaw b'mod korrett l-abbiltà ta' l-applikant sabiex isuq bla periklu. Ix-xogħol ta' ezaminaturi tas-sewqan irid ikun immonitorjat u ssorveljat, minn korp awtorizzat minn Stat Membru, sabiex tiġi assigurata l-applikazzjoni korretta u konsistenti tal-valutazzjoni tan-nuqqasijiet skond in-normi stabbiliti f'dan l-Anness.

9.2. Matul il-valutazzjoni tagħhom, l-ezaminaturi tas-sewqan għandhom jagħmlu attenzjoni speċjali jekk l-applikant ikunx qiegħed juri komportament difensiv u soċjali fis-sewqan. Dan għandu jirrifletti l-istil globali tas-sewqan u l-ezaminatur tas-sewqan għandu jqis dan fl-impressjoni ġenerali dwar l-applikant. Din għandha tinkludi sewqan adattat u determinat (bla periklu), waqt li tqis il-kondizzjonijiet tat-triq u tat-temp, waqt li tqis traffiku ieħor, waqt li tqis l-interessi ta' dawk l-oħrajn li jużaw it-toroq (partikolarment dawk l-aktar vulnerabbli) u l-antiċipazzjoni.

9.3. L-ezaminatur tas-sewqan għandu, barra minn hekk, iqis jekk l-applikant ikunx:

9.3.1. Jikontrolla l-vettura sewwa; waqt li jitqiesu: l-użu korrett taċ-ċinturin tas-sigurtà, il-mirja li juru wara, il-kuxxinetti tar-ras; il-maqgħad; l-użu korrett tad-dwal u apparat ieħor; l-użu korrett tal-klaċċ, l-ingranaġġi, l-aċċeleratur, is-sistemi ta' l-ibbrejkjar (inkluża t-tielet sistema ta' l-ibbrejkjar, jekk ikun hemm), l-isteering; il-kontroll tal-vettura taħt diversi ċirkostanzi, b'diversi veloċitajiet; is-serjetà fit-triq; il-piż u d-dimensjonijiet u l-karatteristiċi tal-vettura; il-piż u t-tip tat-tagħbija (il-Kategoriji BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E biss); il-kumdità tal-passiġġieri (il-Kategoriji D, DE, D1, D1E biss) (ebda aċċelerazzjoni f'salt, sewqan bla skossi u ebda ibbrejkjar f'salt).

▼M3

9.3.2. Is-sewqan b'mod ekonomiku u sikur u b'effiċjenza fl-użu tal-enerġija, waqt li jitqies d-dawran kull minuta, il-bdil tal-ingranaġġi, l-ibbrejkjar u l-aċċelerazzjoni (il-Kategoriji B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E biss).

▼B

9.3.3. L-osservazzjoni: l-osservazzjoni ta' kollox; l-użu korrett tal-mirja; il-vista għall-bogħod, għan-nofs, għal distanza ravviċinata.

9.3.4. Il-prijorità: id-dritta: il-prijorità f'salib it-toroq, l-intersezzjonijiet u l-junctions; id-dritta f'okkazjonijiet oħra (e.ż. il-bdil tad-direzzjoni, il-bdil tal-korsiji, il-manuvri speċjali).

▼B

9.3.5. Il-pożizzjoni korretta fit-triq: il-pożizzjoni kif suppost fit-triq, fit-trejqiet, madwar ir- roundabouts, madwar liwjiet, adattata għat-tip u l-karatteristiċi tal-vettura; it-teħid tal-pożizzjoni bil-quddiem.

9.3.6. Iż-żamma tad-distanza: iż-żamma ta'distanza adegwata fuq quddiem u fuq il-ġenb; iż-żamma ta' distanza minn oħrajn li qed jużaw it-triq.

9.3.7. Il-veloċità: li ma għandhiex tiskorri l-veloċità massima permissibbli; l-adattament tal-veloċità skond il-kondizzjonijiet tat-temp/tat-traffiku u fejn ikun xieraq sal-limiti nazzjonali tal-veloċità; is-sewqan b'veloċità tali li l-waqfien sa distanza tat-triq li tkun visibbli u bla ostakoli jkun possibli; l-adattament tal-veloċità għall-veloċità ġenerali bħal ta' dawk l-istess li jkunu jużaw it-triq.

9.3.8. Id-dwal tat-traffiku, is-sinjali tat-toroq u indikazzjonijiet oħra: l-aġir korrett rigward id-dwal tat-traffiku,; il-konformità ma' l-istruzzjonijiet mill-kontrolluri tat-traffiku; l-aġir korrett dwar is-sinjali tat-toroq (il-projbizzjonijiet jew l-ordnijiet); it-teħid ta' azzjoni xierqa dwart il-marki tat-toroq.

9.3.9. L-użu tas-sinjali: l-għoti tas-sinjali fejn ikun neċessarju, korrettament u fil-waqt; l-indikazzjoni tad-direzzjonijiet b'mod korrett; it-teħid ta' azzjoni xierqa rigward is-sinjali kollha li jsiru minn dawk l-oħrajn kollha li jużaw it-toroq.

9.3.10. L-ibbrejkjar u l-waqfien: id-deċelerazzjoni fil-waqt, l-ibbrejkjar jew il-waqfien skond iċ-ċirkostanzi; l-antiċipazzjoni; l-użu tad-diversi sistemi ta' l-ibbrejkjar (għall-Kategoriji C, CE, D, DE); l-użu ta' sistemi ta' riduzzjoni tal-veloċità minbarra l-brejkijiet (għall-Kategoriji C, CE, D, DE biss).

10. **It-tul tat-test**

It-tul tat-test u d-distanza misjuqa għandhom ikunu biżżejjed sabiex jiġu eżaminati l-ħiliet u l-komportament kif hemm stabbilit fil-paragrafu B ta' dan l-Anness. F'ebda ċirkostanzi l-ħin mgħoddi fis-sewqan fit-toroq ma għandu jkun anqas minn 25 minuta għall-Kategoriji A, A2, A1, B, B1 u BE u 45 minuta għall-Kategoriji l-oħra. Dan ma jinkludix ir-riċeviment ta' l-applikant, il-preparazzjoni tal-vettura, il-kontroll tekniku tal-vettura li għandu effett fuq is-sigurtà fit-triq, il-manuvri speċjali u t-tħabbir tar-riżultat tat-test prattiku.

11. **Il-post tat-test**

Il-parti tat-test li teżamina l-manuvri speċjali tista' ssir fuq art speċjali għat-testijiet. Fejn ikun prattikabbli, dik il-parti tat-test fejn jiġi eżaminat il-komportament fit-traffiku għandha ssir f'toroq 'il barra mill-abitat, expressways u awtostradi (jew toroq simili), kif ukoll fuq kwalunkwe tip ta' toroq urbani (iż-żoni residenzjali, iż-żoni ta' 30 u 50 km/siegħa, expressways urbani) li għandhom jirrappreżentaw id-diversi tipi ta' diffikultajiet li x'aktarx jiltaqa' magħhom is-sewwieq. Hija ħaġa mixtieqa wkoll li t-test isir f'diversi kondizzjonijiet ta' densità tat-traffiku. Il-ħin mgħoddi fis-sewqan fit-toroq għandu jintuża bl-aħjar mod sabiex l-applikant eżaminat fid-diversi żoni traffikużi li wieħed jista' jiltaqa' magħhom, b'enfasi speċjali sabiex dawn il-postijiet jinbidlu.

II. IL-KOMPETENZA, IL-ĦILA U L-KOMPORTAMENT SABIEX WIEĦED ISUQ VETTURA BIL-MUTUR

Is-sewwieqa tal-vetturi bil-mutur kollha għandhom f'kull ħin ikollhom il-kompetenza, il-ħiliet u l-komportament deskritti taħt il-punti minn 1 sa 9 hawn fuq, bil-għan li jkunu kapaċi sabiex:

— Jagħrfu l-perikoli tat-traffiku u jqisu s-serjetà tagħhom,

▼B

— Ikollhom kontroll suffiċjenti tal-vettura tagħhom sabiex ma joħolqux sitwazzjonijiet perikolużi u sabiex jirreaġixxu b'mod xieraq jekk sitwazzjonijiet bħal dawn iseħħu,

— Iħarsu r-regolamenti tat-traffiku fit-toroq, u partikolarment dawk maħsuba sabiex jipprevenu l-aċċidenti fit-toroq u sabiex it-traffiku jibqa' miexi,

— Jindunaw b'xi difetti tekniċi kbar fil-vettura tagħhom, partikolarment dawk li jistgħu jkunu ta' perikolu għas-siġurta, u jaraw li dawn jitranġaw kif suppost,

— Jagħtu kas tal-fatturi kollha li jinċidu fuq il-komportament fis-sewqan (e.ż. l-alkoħol, l-għajja, il-vista ħażina, eċċ.) sabiex jibqgħu jużaw il-fakultajiet kollha meħtieġa għal sewqan bla periklu,

— Jgħinu sabiex tiġi assigurata s-sigurtà għal dawk kollha li jużaw it-toroq, u partikolarment dawk l-aktar dgħajfa u l-aktar esposti billi juru rispett xieraq lejn l-oħrajn.

L-Istati Membri jistgħu jimplementaw il-miżuri xierqa sabiex jassiguraw li s-sewwieqa li jkunu tilfu l-kompetenza, il-ħiliet u l-komportament kif deskritti taħt il-punti minn 1 sa 9 ikunu jistgħu jiksbu din il-kompetenza u dawn il-ħiliet mill-ġdid u jkomplu juru dak il-komportament meħtieġ sabiex isuqu vettura b'mutur.

▼B

ANNESS III

STANDARDS MINIMI TAS-SAĦĦA MENTALI U FIŻIKA SABIEX TINSAQ VETTURA B'MUTUR

DEFINIZZJONIJIET

1. Għall-iskop ta' dan l-Anness, is-sewwieqa huma klassifikati f'żewġ gruppi:

1.1. Grupp 1:

is-sewwieqa tal-vetturi tal-Kategoriji A, A1, A2, AM, B, B1 u BE

1.2. Grupp 2:

is-sewwieqa tal-vetturi tal-Kategoriji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 u D1E.

1.3. Il-leġislazzjoni nazzjonali tista' tipprovdi li d-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Anness għas-sewwieqa tal-Grupp 2 japplikaw għas-sewwieqa tal-vetturi tal-Kategorija B li jużaw il-liċenzja tas-sewqan tagħhom għal skopijiet professjonali (it-taxis, l-ambulanzi, eċċ.).

2. Bl-istess mod, l-applikanti għall-ewwel liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid ta' l-liċenzja tas-sewqan huma klassifikati fil-grupp li għalih jappartjienu ġaladarba tkun inħarġet jew iġġeddet il-liċenzja.

EŻAMIJIET MEDIĊI

3. Grupp 1:

L-applikanti għandhom ikunu meħtieġa li joqogħdu għal eżami mediku jekk jidher, meta jkunu qegħdin jintemmu l-formalitajiet meħtieġa jew waqt it-testijiet li jkollhom joqogħdu għalihom qabel ma jiksbu l-liċenzja tas-sewqan, li għandom waħda jew aktar mid-diżabbiltajiet mediċi msemmija f'dan l-Anness.

4. Grupp 2:

L-applikanti għandhom joqogħdu għal eżami mediku qabel ma tinħarġilhom għall-ewwel darba l-liċenzja tas-sewqan u wara dan is-sewwieqa jridu joqogħdu għal kontrolli kif jiġi stabbilit fil-liġi nazzjonali tal-Istat Membru li fih għandu residenza legali kull meta tiġġedded il-liċenzja tas-sewqan tagħhom.

5. L-i*standards* stabbiliti mill-Istati Membri għall-ħruġ u sussegwentement għat-tiġdid tal-liċenzji tas-sewqan jistgħu jkunu iktar stretti minn dawk stabbiliti f'dan l-Anness.

▼M1

VISTA

6. L-applikanti kollha għal liċenzja tas-sewqan għandhom jgħaddu minn investigazzjoni xierqa sabiex jiġi żgurat li għandhom vista ċara biżżejjed sabiex isuqu vetturi bil-mutur. Fejn ikun hemm raġuni ta’ dubju dwar jekk il-vista tal-applikant hix adegwata, dan/din għandu/għandha jiġi/tiġi eżaminat/a minn awtorità medika kompetenti. F’dan l-eżami għandha tingħata attenzjoni, b’mod partikolari, għal dan li ġej: l-akutezza fil-vista, il-kamp viżiv, il-vista f’dawl newwiemi, is-sensittività għad-dija u l-kuntrast, id-diplopija u funzjonijiet oħra tal-vista li jistgħu jikkompromettu s-sewqan sikur.

Għas-sewwieqa tal-Grupp 1, il-liċenzja tista’ tingħata f’“każijiet eċċezzjonali” fejn l-istandard tal-kamp jew tal-akutezza fil-vista ma jkunux intlaħqu; f’każijiet bħal dawn is-sewwieq għandu jsirlu eżami minn awtorità medika kompetenti sabiex jintwera li m’hemm l-ebda ħsara oħra fil-funzjoni tal-vista, inklużi s-sensittività għad-dija u l-kuntrast u l-vista f’dawl newwiemi. Is-sewwieq jew l-applikant għandu wkoll isirlu test prattiku pożittiv minn awtorità kompetenti.

▼M1

Grupp 1:

6.1. L-applikanti għal-liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid ta' din il-liċenzja għandu jkollhom akutezza binokulari fil-vista, bil-lentijiet korrettivi jekk meħtieġa, ta' mill-inqas 0,5 meta jintużaw iż-żewġ għajnejn flimkien.

Barra minn hekk, il-firxa orizzontali tal-vista għandha tkun ta' mhux inqas minn 120 grad, l-estensjoni għandha tkun tal-inqas 50 grad fuq il-lemin u fuq ix-xellug u 20 grad 'il fuq u 'l isfel. Ma għandux ikun hemm difetti f'radju mill-20 grad ċentrali.

Meta tinstab jew tiġi ddikjarata marda progressiva tal-għajnejn, jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu l-liċenzji tas-sewqan bil-kundizzjoni li l-applikant isirlu eżami regolari minn awtorità medika kompetenti.

6.2. L-applikanti għal-liċenzja tas-sewqan, jew għat-tiġdid ta' tali liċenzja, li jkollhom telf funzjonali totali tal-vista f'għajn waħda jew li jużaw għajn waħda biss (eż. fil-każ tad-diplopija) għandu jkollhom akutezza fil-vista ta' mill-inqas 0,5, bil-lentijiet korrettivi jekk meħtieġa. L-awtorità medika kompetenti għandha tiċċertifika li din il-kundizzjoni ta' vista monokulari kienet ilha teżisti biżżejjed hekk li tippermetti l-addattament u li l-kamp tal-vista f'din l-għajn jissodisfa r-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 6.1.

6.3. Wara żvilupp reċenti tad-diplopija jew wara t-telf ta' vista f'għajn waħda, għandu jkun hemm perjodu ta' adattament xieraq (pereżempju sitt xhur), li matulhom mhux permess sewqan. Wara dan il-perjodu, is-sewqan ikun permess biss wara opinjoni favorevoli mingħand esperti tal-vista u tas-sewqan.

Grupp 2:

6.4. L-applikanti għal-liċenzja tas-sewqan jew għat-tiġdid ta' tali liċenzja għandu jkollhom akutezza fil-vista, bil-lentijiet korrettivi jekk meħtieġa, ta' mill-inqas 0,8 fl-aħjar għajn u ta' mill-inqas 0,1 fl-agħar għajn. Jekk jintużaw lentijiet korrettivi biex jintlaħqu l-valuri ta' 0,8 u 0,1, l-akutezza minima (0,8 u 0,1) għandha tintlaħaq jew b'korrezzjoni permezz ta' nuċċali b'qawwa ta' mhux aktar minn + tmien dijopteri, jew bl-għajnuna ta' lentijiet tal-kuntatt. Il-korrezzjoni jeħtieġ li tkun ittollerata sew.

Barra minn hekk, il-kamp orizzontali tal-vista biż-żewġ għajnejn għandha tkun ta' mhux inqas minn 160 grad, l-estensjoni għandha tkun tal-inqas 70 grad fuq il-lemin u fuq ix-xellug u 30 grad 'il fuq u 'l isfel. Ma għandux ikun hemm difetti f'radju mit-30 grad ċentrali.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jsofru minn sensittività għall-kuntrast imnaqqsa jew minn diplopija.

Wara telf sostanzjali ta' vista minn għajn waħda, għandu jkun hemm perjodu ta' adattament xieraq (pereżempju sitt xhur), li matulhom il-persuna ma titħalliex issuq. Wara dan il-perjodu, is-sewqan ikun permess biss wara opinjoni favorevoli mingħand esperti tal-vista u tas-sewqan.

▼B

IS-SMIGĦ

7. Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu lill-applikanti jew lis-sewwieqa fil-Grupp 2 skond l-opinjoni ta' l-awtoritàjiet mediċi kompetenti; fl-eżamijiet mediċi jrid jitqies b'mod partikolari il-għan għall-kumpens.

▼B

IN-NIES B'DIŻABBILTÀ LOKOMOTRIĊI

8. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jsofru minn ilmenti jew anormalitajiet tas-sistemi lokomotriċi li jagħmluha perikoluża għalihom li jsuqu vettura bil-mutur.

Grupp 1:

8.1. Il-liċenzji tas-sewqan suġġetti għal ċerti restrizzjonijiet, jekk ikun hemm il-ħtieġa, jistgħu jinħarġu lill-applikanti jew lis-sewwieqa b'diżabbiltà fiżika wara l-għoti ta' opinjoni mill-awtorità medika kompetenti. Din l-opinjoni trid tkun imsejsa fuq evalwazzjoni medika ta' l-ilment jew l-anormalità fil-kwistjoni u, fejn ikun hemm il-ħtieġa, b'test prattiku. Trid tiġi indikata wkoll liema tip ta' modifika hi meħtieġa għall-vettura u jekk is-sewwieq għandux bżonn ikollu mezz ortopediku, safejn u sakemm it-test ta' ħila u ta' komportament juri li dan il-mezz tas-sewqan ma jkunx perikoluż.

8.2. Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu lil kull applikant li jsofri minn ilment progressiv bil-kondizzjoni li l-persuna b'diżabbiltà tiġi eżaminata b'mod regolari sabiex jiġi verifikat li għadha kapaċi ssuq f'sigurtà sħiħa.

Meta d-diżabbiltà tkun statika, il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu mingħajr ma l-applikant jiġi ssoġġettat għal eżami mediku regolari.

Grupp 2:

8.3. L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif jixraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti bid-definizzjoni għal dan il-grupp.

▼M8

IL-MARD KARDJOVASKOLARI

9. Il-kundizzjonijiet jew il-mard kardjovaskulari jistgħu jwasslu għal indeboliment tal-funzjonijiet ċelebrali li jsarrfu f'periklu għas-sikurezza stradali. Dawn il-kundizzjonijiet jikkostitwixxu bażi biex jiġu stabbiliti restrizzjonijiet temporanji jew permanenti għas-sewqan.

9.1. Għall-kundizzjonijiet kardjovaskolari li ġejjin, il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu għal applikanti jew sewwieqa fil-gruppi indikati biss wara li din il-kundizzjoni tkun ġiet trattata effettivament u soġġett għal awtorizzazzjoni medika kompetenti u jekk xieraq, valutazzjoni medika regolari:

(a) il-bradikardji (marda tan-nodolu tas-sinus u disturbi fil-konduzzjoni) u t-takikardji (aritmiji supraventrikulari u ventrikulari) b'passat ta' sinkope jew ta' episodji sinkopaċi b'riżultat tal-kundizzjonijiet aritmiċi (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(b) il-bradikardji: marda tan-nodu tas-sinus u disturbi fil-konduzzjoni bi blukkar atrijuventrikolari (AV) tat-tieni grad Mobitz II, blukkar AV tat-tielet grad jew blukkar tal-fergħa li jalterna (japplika għall-grupp 2 biss);

(c) takikardja (aritmiji supraventrikulari u ventrikulari) bi

— mard tal-qalb strutturali u takikardja ventrikulari (VT) sostnuta (japplika għall-gruppi 1 u 2), jew

— VT polimorfika mhux sostnuta, takikardja ventrikulari sostnuta jew b'indikazzjoni għal defibrillatur (japplika għall-grupp 2 biss);

(d) sintomatiku ta' anġina (japplika għall-gruppi 1 u 2);

▼M8

(e) impjantazzjoni jew tibdil ta' pacemaker permanenti (japplika għall-grupp 2 biss);

(f) impjantazzjoni jew tibdil ta' defibrillatur jew xokk b'defibrillatur xieraq jew mhux xieraq (japplika għall-grupp 1 biss);

(g) sinkope (telfien mis-sensi transjenti u ton posturali, ikkaratterizzat minn effetti mgħaġġla, durazzjoni qasira, u rkupru spontanju, b'riżultat ta' iperperfużjoni ċerebrali globali, minn oriġini tar-rifless preżunta, minn kawża mhux magħrufa, mingħajr l-ebda evidenza ta' marda tal-qalb li hi l-kaġun ta' dan)(japplika għall-gruppi 1 u 2);

(h) sindromu koronarju akut (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(i) anġina stabbli jew is-sintomu ma jseħħux b'eżerċizzju ħafif (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(j) intervent koronarju perkutanju (PCI) (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(k) kirurġija ta' trapjant ta' bypass fl-arterja koronarja (CABG) (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(l) puplesija/attakk iskemiku transjenti (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(m) stenożi karotide tal-arterja sinifikanti (japplika għall-grupp 2 biss);

(n) dijametru massimu tal-aorta li jaqbeż il-5,5 cm (japplika għall-grupp 2 biss);

(o) insuffiċjenza tal-qalb:

— New York Heart Association (NYHA) I, II, III (japplika għall-grupp 1 biss),

— NYHA I u II stipulaw li l-frazzjoni ta' ħruġ mill-ventrikular tax-xellug tkun minn tal-inqas 35 % (japplika għall-grupp 2 biss);

(p) trapjant tal-qalb (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(q) tagħmir għall-assistenza kardijaka (japplika għall-grupp 1 biss);

(r) kirurġija valvolari tal-qalb (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(s) ipertensjoni dannuża (żieda fil-pressjoni tad-demm sistolika ≥ 180 mmHg jew pressjoni tad-demm dijastolika ≥ 110 mmHg assoċjata ma' ħsara progressiva jew imminenti fl-organi) (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(t) il-pressjoni tad-demm tal-grad III (pressjoni tad-demm dijastolika ≥ 110 mmHg u/jew pressjoni tad-demm sistolika ≥ 180 mmHg) (japplika għall-grupp 2 biss);

(u) mard tal-qalb konġenitali (japplika għall-gruppi 1 u 2);

(v) kardjomjopatija ipertrofika jekk mingħajr sinkope (japplika għall-grupp 1 biss);

(w) sindromu ta' QT twila b'sinkope, Torsade des Pointes jew QTc > 500 ms (japplika għall-grupp 1 biss).

9.2. Għall-kundizzjonijiet kardjovaskulari li ġejjin, il-liċenzji tas-sewqan ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu fil-gruppi indikati:

(a) impjant ta' difibrillatur (japplika għall-grupp 2 biss);

▼M8

(b) mard vaskulari periferiku — anewriżma aortika torakika u abdominali meta d-dijametru massimu aortiku jkun tali li jippredisponi għal riskju sinifikanti ta' tiċrita f'salt u b'hekk avveniment diżabilitanti f'salt (japplika għall-grupp 1 u 2);

(c) insuffiċjenza tal-qalb:

— NYHA IV (japplika għall-grupp 1 biss),

— NYHA III u IV (japplika għall-grupp 2 biss);

(d) tagħmir għall-assistenza kardijaka (japplika għall-grupp 2 biss);

(e) mard tal-qalb valvolari ma' rifluss aortiku, stenożi aortika, rifluss mitrali jew stenożi mitrali jekk l-abbilta funzjonanti tkun stmata li hi NYHA IV jew jekk kien hemm episodji sinkopaċi (japplika għall-grupp 1 biss);

(f) mard tal-qalb valvolari f'NHYA III jew IV jew bi frazzjoni ta' ħruġ (EF) taħt il-35 %, stenożi mitrali u ipertensjoni pulmonari severa jew bi stenożi aortika ekokardjografika severa jew stenożi aortika li twassal għal sinkope; għajr għal stenożi aortika severa kompletament asintomatika jekk jintlaħqu r-rekwiżiti tat-test tat-tolleranza tal-eżerċizzju (japplika għall-grupp 2);

(g) kardjomijopatiji strutturali u elettriċi — kardjomijopatija ipertrofika b'passat ta' sinkope jew meta jkunu preżenti żewġ kundizzjonijiet jew iktar minn dawn: il-ħxuna tal-ħajt tal-ventriku tax-xellug (LV) > 3 cm, takikardja ventrikulari mhux sostnuta, passat fil-familja ta' mewt zoptu, (f'qarib tal-ewwel grad), l-ebda żieda ta' pressjoni taddemm bl-eżerċizzju (japplika għall-grupp 2 biss);

(h) sindromu ta' QT twila b'sinkope, Torsade des Pointes u QTc > 500 ms (japplika għall-grupp 2 biss);

(i) sindromu ta' Brugada b'sinkope jew mewt kardijaka f'salt abortita (japplika għall-grupp 1 u 2).

Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu f'każijiet eċċezzjonali, sakemm dan jiġi ġustifikat minn opinjoni medika kompetenti u soġġett għal valutazzjoni medika regolari biex ikun żgurat li l-persuna tkun għadha kapaċi ssuq il-vettura b'mod sikur meta jitqiesu l-effetti tal-kundizzjoni medika.

9.3. Kardjomijopatiji oħra

Ir-riskju ta' avvenimenti f'salt diżabilitanti għandu jiġi evalwat f'applikanti jew sewwieqa b'kardjomijopatiji deskritti sew (pereżempju kardjomijopatija aritmoġenika fil-ventriku tal-lemin, kardjomijopatija mingħajr kompazzjoni, takikardja ventrikulari polimorfika katekolaminerġika u sindromu ta' QT qasira) jew b'kardjomijopatiji ġodda li jistgħu jiġu skoperti. Hija meħtieġa evalwazzjoni bir-reqqa minn speċjalista. Jeħtieġ li jiġu kkunsidrati l-elementi prognastiċi tal-kardjomijopatija partikulari.

9.4. L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-ħruġ jew it-tiġdid ta' liċenzja tassewqan għal applikanti jew sewwieqa b'mard kardjovaskulari ieħor.

▼M1

DIABETES MELLITUS

10. Fil-paragrafi li ġejjin, ipogliċemija severa tfisser li hi meħtieġa l-għajnuna ta' persuna oħra u ipogliċemija rikorrenti hija ddefinita bħala t-tieni ipogliċemija severa matul perjodu ta' 12-il xahar.

▼M1

Grupp 1:

10.1. Il-liċenzji tas-sewqan għall-applikanti jew għas-sewwieqa li jsofru minn diabetes mellitus jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu. Meta jkunu qed jiġu ttrattati b'mediċina, għandhom ikunu suġġetti għal opinjoni medika awtorizzata u reviżjoni medika regolari, kif xieraq għal kull każ, iżda l-intervall ma għandux ikun ta' iktar minn ħames snin.

▼M8

10.2. Applikant jew sewwieq b'dijabete trattata b'mediċina li għandha r-riskju li twassal għall-ipogliċemija għandu juri għarfien tar-riskju tal-ipogliċemija u kontroll xieraq tal-kundizzjoni.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew sewwieqa li għandhom għarfien mhux xieraq tal-ipogliċemija.

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew sewwieqa li għandhom ipogliċemija severa rikurrenti, sakemm mhux bl-appoġġ ta' opinjoni medika kompetenti u valutazzjoni medika regolari. Ma għandhiex tinħareġ jew tiġġedded liċenzja f'każ ta' ipogliċemiji severi rikurrenti waqt li wieħed ikun imqajjem sa 3 xhur mill-aħħar episodju.

Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu f'każijiet eċċezzjonali, sakemm dan ikun ġustifikat minn opinjoni medika kompetenti u soġġett għal valutazzjoni medika regolari biex ikun żgurat li l-persuna tkun għadha kapaċi ssuq il-vettura b'mod sikur meta jitqiesu l-effetti tal-kundizzjoni medika.

▼M1

Grupp 2:

10.3. Tista' tingħata kunsiderazzjoni għall-ħruġ/it-tiġdid ta' liċenzji tal-Grupp 2 għal sewwieqa bid-diabetes mellitus. Meta jkunu qed jiġu ttrattati b'mediċina li għandha r-riskju li ġġib l-ipogliċemija (jiġifieri, bl-insulina u xi pilloli), il-kriterji li ġejjin għandhom japplikaw:

— ma kien hemm l-ebda avveniment ta' ipogliċemija severa fl-aħħar 12-il xahar,

— is-sewwieq huwa totalment konxju mill-ipogliċemija,

— is-sewwieq għandu juri kontroll adegwat tal-kundizzjoni permezz ta' monitoraġġ regolari taz-zokkor fid-demm, tal-inqas darbtejn kuljum u f'ħinijiet rilevanti għas-sewqan,

— is-sewwieq għandu juri għarfien tar-riskji tal-ipogliċemija,

— m'hemm l-ebda kumplikazzjoni oħra tad-dijabete li tipprojbixxi s-sewqan.

Barra minn hekk, f'dawn il-każijiet, tali liċenzji għandhom jinħarġu skont l-opinjoni ta' awtorità medika kompetenti u vista medika regolari, li ssir f'intervalli ta' mhux iktar minn tliet snin.

10.4. Avveniment ta' ipogliċemija severa waqt li wieħed ikun imqajjem, anke jekk ma jkunx relatat mas-sewqan, għandu jkun irrappurtat u għandu jagħti lok għall-valutazzjoni mill-ġdid tal-istat tal-liċenzja.

▼M6

IL-MARD NEWROLOĠIKU U S-SINDROME TA' APNEA OSTRUTTIVA TAL-IRQAD

IL-MARD NEWROLOĠIKU

11.1. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jbatu minn mard serju newroloġiku, għajr jekk l-applikalizzjoni tkun appoġġjata minn opinjoni medika awtorizzata.

▼M6

Id-disturbi newroloġiċi assoċjati ma' mard jew interventi kirurġiċi li jaffettwaw is-sistema nervuża ċentrali jew periferali, li jwasslu għal defiċjenzi sensorji jew motorili u li jaffettwaw il-bilanċ u l-koordinazzjoni, iridu jitqiesu kif jixraq fejn ikollhom x'jaqsmu mal-effetti funzjonali tagħhom u r-riskji tal-progressjoni. F'dawn il-każi, il-ħruġ jew it-tiġdid tal-liċenzja jistgħu jkunu soġġetti għal evalwazzjoni perjodika fil-każ tar-riskju ta' deterjorazzjoni.

IS-SINDROME TA' APNEA OSTRUTTIVA TAL-IRQAD

11.2. Fil-paragrafi li ġejjin, sindrome moderat ta' apnea ostruttiva tal-irqad jikkorrispondi għal għadd ta' apnea u ipopnea fis-siegħa (l-Indiċi Apnea-Ipopnea) bejn il-15 u d-29 u sindrome sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad jikkorrispondi għal Indiċi Apnea-Ipopnea ta' 30 jew aktar, it-tnejn assoċjati ma' ngħas eċċessiv binhar.

11.3. Applikanti jew sewwieqa suspettati li għandhom sindrome moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad għandhom jingħataw parir mediku awtorizzat ulterjuri qabel mal-Liċenzja tas-Sewqan tinħareġ jew tiġġedded. Dawn jista' jingħataw il-parir biex ma jsuqux qabel il-konferma tad-dijanjożi.

11.4. Il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu lill-applikanti jew lis-sewwieqa b'sindrome moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad li juri kontroll adegwat tal-kundizzjoni tagħhom u l-konformità ma' trattament xieraq u titjib fin-ngħas, jekk ikun hemm, ikkonfermat mill-opinjoni medika awtorizzata.

11.5. Applikanti jew sewwieqa b'sindrome moderat jew sever ta' apnea ostruttiva tal-irqad taħt trattament għandhom ikunu suġġetti għal reviżjoni medika perjodika, f'intervalli li ma jaqbżux it-tliet snin għas-sewwieqa tal-Grupp 1 u sena għas-sewwieqa tal-Grupp 2, bil-għan li li jiġi stabbilit il-livell ta' konformità mat-trattament, il-ħtieġa li trattament jitkompla u viġilanza tajba fuq bażi kontinwa.

▼M1

EPILESSIJA

12. L-attakki epilettiċi jew disturbi oħra għall-għarrieda fl-istat ta' koxjenza huma ta' periklu serju għas-sikurezza fit-triq jekk iseħħu meta persuna tkun qiegħda ssuq vettura li taħdem bil-mutur.

L-epilessija hija ddefinita bħala żewġ attakki epilettiċi jew aktar b'inqas minn ħames snin bejn kull attakk. Attakk epilettiku pprovokat huwa ddefinit bħala attakk li ġie kkawżat minn fattur rikonoxxut li jista' jiġi evitat.

Persuna li kellha attakk inizjali jew iżolat jew telf ta' koxjenza għandha tingħata l-parir li ma ssuqx. Ikun meħtieġ rapport ta' speċjalista li jistabbilixxi l-perjodu li tulu s-sewqan se jkun ipprojbit u s-segwitu rikjest.

Huwa estremament importanti li s-sindromu speċifiku tal-epilessija tal-persuna u t-tip ta' attakk ikunu identifikati biex tkun tista' ssir evalwazzjoni xierqa tas-sikurezza tas-sewqan tal-persuna (inkluż ir-riskju ta' attakki ulterjuri) u t-terapija xierqa li għandha tingħata. Dan għandu jsir minn newrologu.

Grupp 1:

12.1. Is-sewwieqa evalwati taħt il-grupp 1 bl-epilessija għandu jkollhom il-liċenzja riveduta sakemm għal tal-inqas ħames snin ma jkun tahom l-ebda attakk.

Jekk il-persuna għandha l-epilessija, il-kriterji għal liċenzja mingħajr kundizzjonijiet ma jkunux intlaħqu. L-Awtorità tal-Liċenzji għandha tiġi nnotifikata.

▼M1

12.2. Attakki ta' epilessija provokati: l-applikant li kellu attakk ta' epilessija provokat minħabba fattur provokattiv rikonoxxut li x'aktarx ma jerġax iseħħ waqt li jkun qed isuq jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuq fuq bażi individwali, skont opinjoni newroloġika (il-valutazzjoni għandha tkun, fejn xieraq, f'konformità ma' taqsimiet oħra tal-Anness III, eż. fil-każ ta' alkoħol jew komorbidità oħra).

12.3. L-ewwel attakk jew attakk individwali mhux provokat: l-applikant li kellu l-ewwel attakk mhux provokat ta' epilessija jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuq wara perjodu ta' sitt xhur mingħajr attakki, jekk kien hemm valutazzjoni medika xierqa. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jħallu sewwieqa b'indikaturi pronostiċi rikonoxxuti tajbin isuqu qabel.

12.4. Telf ieħor ta' koxjenza: It-telf ta' koxjenza għandu jiġi vvalutat skont ir-riskju li dan jerġa' jiġri waqt is-sewqan.

12.5. Epilessija: Is-sewwieqa jew l-applikanti jistgħu jiġu ddikkjarati tajbin biex isuqu wara perjodu ta' sena mingħajr attakki ulterjuri.

12.6. Attakki li jseħħu esklussivament waqt l-irqad: L-applikant jew is-sewwieq li qatt ma bata minn attakki ħlief waqt l-irqad jista' jiġi ddikjarat tajjeb biex isuq sakemm dan il-mudell ġie stabbilit għal perjodu li ma għandux ikun inqas mill-perjodu ta' mingħajr attakki meħtieġ għall-epilessija. Jekk iseħħ attakk waqt li wieħed ikun imqajjem, ikun meħtieġ perjodu ta' sena mingħajr avveniment ieħor qabel ma tingħata l-liċenzja (ara "Epilessija").

12.7. Attakki fejn il-koxjenza jew il-kapaċità li taġixxi ma jiġux affettwati: L-applikant jew is-sewwieq li qatt ma bata minn attakki ħlief minn attakki fejn intwera esklussivament li la jaffettwaw il-koxjenza u lanqas ma jikkawżaw xi tfixkil funzjonali jista' jiġi ddikjarat tajjeb biex isuq sakemm dan il-mudell ġie stabbilit għal perjodu li ma għandux ikun inqas mill-perjodu ta' mingħajr attakki meħtieġ għall-epilessija. Jekk iseħħ kull tip ta' attakk ieħor, ikun meħtieġ perjodu ta' sena mingħajr avveniment ieħor qabel ma tingħata l-liċenzja (ara "Epilessija").

12.8. Attakki minħabba tibdil li sar min-naħa tat-tabib jew tnaqqis tat-terapija kontra l-epilessija: Il-pazjent jista' jingħata l-parir biex ma jsuqx mill-bidu tal-perjodu tal-irtirar 'il quddiem għal perjodu ta' sitt xhur wara li jitwaqqaflu t-trattament. L-attakki li jseħħu waqt tibdil fuq parir tat-tabib jew irtirar ta' mediċina jeħtieġu tliet xhur mingħajr sewqan jekk jerġa' jinbeda t-trattament li kien effettiv qabel.

12.9. Wara operazzjoni ta' kura għall-epilessija: ara "Epilessija".

Grupp 2:

12.10. L-applikant għandu jkun mingħajr mediċina kontra l-epilessija għall-perjodu meħtieġ mingħajr attakki. Kien hemm segwitu mediku xieraq. Waqt investigazzjoni newroloġika estensiva, l-ebda patoloġija tal-moħħ ma ġiet stabbilita u m'hemm l-ebda attività epilettika fuq l-elettroenċefalogramm (EEG). Għandhom isiru EEG u valutazzjoni newroloġika xierqa wara episodju akut.

▼M1

12.11. Attakki ta' epilessija provokati: L-applikant li kellu attakk provokat ta' epilessija minħabba fattur provokattiv rikonoxxut li x'aktarx ma jerġax iseħħ waqt li jkun qed isuq jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuq fuq bażi individwali, skont opinjoni newroloġika. Għandhom isiru EEG u valutazzjoni newroloġika xierqa wara episodju akut.

Persuna b'ferita strutturali intraċerebrali li għandha riskju akbar ta' attakki ma għandhiex tkun tista' ssuq vetturi tal-grupp 2 sakemm ir-riskju tal-epilessija ma jkunx niżel għal mill-inqas 2 % kull sena. Il-valutazzjoni għandha tkun, jekk xieraq, f'konformità mat-taqsimiet l-oħra rilevanti tal-Anness III (eż. fil-każ tal-alkoħol).

12.12. L-ewwel attakk jew attakk individwali mhux provokat: l-applikant li kellu l-ewwel attakk ta' epilessija mhux provokat jista' jiġi ddikjarat li jista' jsuq meta jgħaddu ħames snin mingħajr attakki ulterjuri mingħajr l-għajnuna ta' drogi kontra l-epilessija, jekk kien hemm valutazzjoni newroloġika xierqa. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jħallu sewwieqa b'indikaturi pronostiċi rikonoxxuti tajbin isuqu qabel.

12.13. Telf ieħor ta' koxjenza: It-telf ta' koxjenza għandu jiġi vvalutat skont ir-riskju li dan jerġa' jseħħ waqt is-sewqan. Ir-riskju li jerġa jseħħ għandu jkun ta' 2 % kull sena jew inqas.

12.14. Epilessija: Għandhom jgħaddu 10 snin mingħajr attakki ulterjuri mingħajr l-għajnuna ta' drogi kontra l-epilessija. L-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jħallu sewwieqa b'indikaturi pronostiċi rikonoxxuti tajbin isuqu qabel. Dan japplika wkoll f'każ ta' "epilessija fil-minorenni".

Ċertu mard (eż. malformazzjoni arterjovenuża jew emorraġija intraċerebrali) joħolqu riskju akbar ta' attakki, anke jekk l-attakki jkunu għadhom ma seħħux. F'sitwazzjoni bħal din, għandha ssir valutazzjoni minn awtorità medika kompetenti; ir-riskju li jkun hemm attakk għandu jkun ta' 2 % kull sena jew inqas sabiex tingħata l-liċenzja.

▼B

IL-MARD MENTALI

Grupp 1:

13.1. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jsofru minn:

— disturbi mentali serji, sewwa jekk konġenitali, minħabba mard, trauma jew operazzjonijiet neurokirurġiċi, u sewwa jekk le,

— ir-ritardazzjoni mentali severa,

— problemi serji tal-komportament minħabba x-xjuħija; jew difetti fil-personalità li jwasslu għal indeboliment serju fil-ġudizzju, fil-komportament jew fl-adattabiltà,

għajr jekk l-applikazzjoni tagħhom tkun appoġġjata mill-opinjoni medika awtorizzata u, fejn meħtieġ, minn ispezzjonijiet mediċi regolari.

Grupp 2:

13.2. L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif jixraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti bid-definizzjoni għal dan il-grupp.

▼B

L-ALKOL

14. Il-konsum ta' l-alkol jikkostitwixxi perikolu maġġuri għas-sigurtà fuq it-triq. Minħabba d-daqs tal-problema, il-professjoni medika trid tkun viġilanti ħafna.

Grupp 1:

14.1. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lil applikanti jew sewwieqa li huma dipendenti fuq l-alkol jew li mhux kapaċi jieqfu mix-xorb u jsuqu.

Wara perjodu vverifikat taż-żmien ta' astinenza u suġġett għall-opinjoni medika awtorizzata u ispezzjonijiet mediċi regolari, il-liċenzji tas-sewqan jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu lill-applikanti jew lis-sewwieqa li fl-imgħoddi kienu dipendenti fuq l-alkol.

Grupp 2:

14.2. L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif jixraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti bid-definizzjoni għal dan il-grupp.

ID-DROGI U L-PRODOTTI MEDIĊINALI

15. L-Abbuż:

Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li huma dipendenti fuq sustanzi psikotropiċi jew li mhumiex dipendenti fuq dawn is-sustanzi iżda jabbużaw minnhom regolarment, tkun xi tkun il-kategorija tal-liċenzja mitluba.

L-użu regolari

Grupp 1:

15.1. Ma għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jużaw regolarment sustanzi psikotropċi, tkun xi tkun il-għamla tagħhom, li jistgħu jfixklu l-abbiltà tas-sewqan fis-sigurtà meta l-kwantitajiet assorbiti huma hekk li jkollhom effett avvers fuq is-sewqan. Dan għandu japplika għall-prodotti mediċinali l-oħra kollha jew għal-taħlit tal-prodotti mediċinali li jaffettwaw l-abbiltà tas-sewqan.

Grupp 2:

15.2. L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif jixraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti bid-definizzjonijiet għal dan il-grupp.

IL-MARD FIL-KLIEWI

Grupp 1:

16.1. Jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu l-liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jsofru min-nuqqas ta' funzjoni fil-kliewi suġġett għall-opinjoni medika awtorizzata u ispezzjonijiet mediċi regolari.

Grupp 2:

16.2. Għajr f'każijiet eċċezzjonali ġġustifikati kif jixraq bl-opinjoni medika awtorizzata, u suġġett għal ispezzjonijiet mediċi regolari, ma jistgħux jinħarġu jew jiġġeddu liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li jbatu minn defiċjenza renali serja u minn defiċjenza renali irriversibbli.

▼B

DISPOŻIZZJONIJIET MIXXELLANJI

Grupp 1:

17.1. Suġġett għall-opinjoni medika awtorizzata u, jekk meħieġa, ispezzjonijiet mediċi regolari, jistgħu jinħarġu jew jiġġeddu l-liċenzji tas-sewqan lill-applikanti jew lis-sewwieqa li għandhom trapjant ta' organu jew trapjant artifiċjali li jaffettwa l-abbiltà fis-sewqan.

Grupp 2:

17.2. L-awtorità medika kompetenti għandha tqis kif jixraq ir-riskji u l-perikoli addizzjonali involuti fis-sewqan tal-vetturi koperti mid-definizzjoni għal dan il-grupp.

18. Bħala regola ġenerali, meta l-applikanti jew is-sewwieqa li jsofru minn kull diżordni li mhix imsemmija fil-paragrafu ta' qabel iżda x'aktarx tkun, jew tirriżulta fi, inkapaċità funzjonali li jaffettwaw is-sigurtà fis-sewqan, il-liċenzji tas-sewqan ma' għandhomx jinħarġu jew jiġġeddu għajr jekk l-applikazzjoni tkun appoġġjata mill-opinjoni medika awtorizzata u, jekk hemm bżonn, tkun soġġetta għal ispezzjonijiet mediċi regolari.

▼B

ANNESS IV

STANDARDS MINIMI GĦAL PERSUNI LI JMEXXU EŻAMIJIET PRATTIĊI TAL-LIĊENZJI TAS-SEWQAN

1. **Kwalifiki meħtieġa għall-eżaminaturi tas-sewqan**

1.1. Persuna li tkun intitolata sabiex tistima l-kapaċità prattika tas-sewqan ta' applikant f'vettura għandha jkollha tagħrif, ħila u apprezzament relatati mas-suġġetti elenkati fil-punti 1.2 sa 1.6.

1.2. Eżaminatur tas-sewqan għandu jkollu l-kwalifiki meħtieġa sabiex jistma l-kapaċità prattika tas-sewqan ta' applikant li jkun irid jikseb il-liċenzja tas-sewqan fil-kategorija koperta mit-test tas-sewqan.

1.3. Tagħrif u fehma fir-rigward ta' sewqan u stima:

— teorija tal-komportament tas-sewwieq;

— rikonixxment tal-periklu u l-evitar ta' inċidenti;

— konoxxenza tal-korp tar-rekwiżiti tat-test tas-sewqan;

— regolamenti tat-traffiku tat-toroq, inkluż il-liġijiet komunitarji u nazzjonali u l-linji gwida ta' interpretazzjoni;

— stima ta' teorija u prattika;

— sewqan difensiv.

1.4. Stima tal-ħiliet:

— kapaċita li josserva, jmexxi u jistma b'mod preċiż il-kapaċità ta' applikant, fir-rigward partikolarment ta';

  — rikonoxximent korrett u sħiħ ta' sitwazzjonijiet ta' periklu;

  — identifikazzjoni preċiża tal-kawżi u konsegwenzi probabbli ta' tali sitwazzjonijiet;

  — ħila u rikonoxximent ta' żbalji;

  — konsistenza u koerenza ta' l-istima;

— abbilta' sabiex tiġi assorbita malajr informazzjoni u konċentrazzjoni fuq punti ċentrali;

— kapaċità li jiġu preveduti u rikonoxxuti problemi potenzjali u reazzjoni f'mod adattat sabiex dawn jiġu superati;

— reazzjoni tempestiva u kostruttiva.

1.5. Ħiliet personali ta' sewqan:

— persuna li għandha liċenzja sabiex tmexxi eżami prattiku ta' liċenzja tas-sewqan f'kategorija partikolari għandha tkun kapaċi li ssuq vetturi f'dik il-kategorija f'livell konsistentement għoli.

▼B

1.6. Kwalita' tas-servizz:

— spjegazzjoni ta' x'inhu mistenni mill-kandidat u li din l-informazzjoni titwassal lill-klijent;

— komunikazzjoni ċara, b'kontenut, stil u lingwa adatta għall-udjenza u l-kuntest u risposti għall-mistoqsijiet mill-kandidati;

— risposti ċari dwar ir-riżultati tat-test;

— trattament tal-kandidati kollha b'mod rispettuż u mingħajr diskriminazzjoni.

1.7. Tagħrif dwar mekkanika u aspetti fiżiċi tal-vettura:

— Tagħrif dwar mekkanika tal-vettura, li tkopri per eżempju l-isteering, it-tajers, il-brejkijiet u dwal, speċjalment f'muturi u vetturi li jġorru merkanzija tqila;

— Irbit ta' tgħabija;

— Tagħrif dwar aspetti tal-fiżika ta' vettura bħal veloċita', frizzjoni, dinamika u enerġija.

1.8. Sewqan ekonomiku u favur l-ambjent.

2. **Kundizzjonijiet ġenerali**

2.1. Eżaminatur tas-sewqan tal-kategorija B:

(a) għandu jkollu liċenzja tal-kategorija B għal mill-inqas tliet snin;

(b) għandu jkollu għall-inqas 23 sena;

(ċ) għandu jkollu l-kwalifika tal-bidu imsemmija fil-punt 3 u wara dan isegwi taħriġ perjodiku kif imsemmi fil-punt 4;

(d) għandu jkun temm taħriġ professjonali li jwassal għall-kwalifika fil-klassi 3 skond it-tifsira tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 85/368/KEE tas-16 ta' Lulju 1985 dwar it-tqabbil tal-kwalifiki ta' taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri u l-Komunità Ewropea ([1]);

(e) ma għandux ikun impjegat fl-istess żmien bħala għalliem tas-sewqan kummerċjali fi skola tas-sewqan.

2.2. Eżaminatur tas-sewqan għall-kategoriji l-oħrajn

(a) għandu jkollu liċenzja tas-sewqan fil-kategorija konċernata;

(b) għandu jkollu l-kwalifika tal-bidu imsemmija fil-punt 3 u wara dan isegwi iktar taħriġ perjodiku kull sena kif imsemmi fil-punt 4;

(ċ) ikun ħadem għall-inqas tliet snin bħala eżaminatur tas-sewqan fil-kategorija B; dak il-perjodu jista' jitnaqqas b'sena jekk l-eżaminatur jipprovdi;

— prova ta' mill-anqas ħames snin ta' esperjenza tas-sewqan fil-kategorija konċernata jew;

([1]) ĠU L 199, 31.7.1985, p. 56.

▼B

— prova teoretika u prattika ta' sewqan ta' livell li jaqbeż il-kondizzjonijiet sabiex tiġi akkwistata liċenzja tas-sewqan u b'hekk tirrendi ir-rekwiżiti msemmija hawn fuq superfluwi;

(d) għandu jkun temm taħriġ professjonali li jwassal għall-kwalifika fil-klassi 3 skond it-tifsira tad-Deċiżjoni 85/368/KEE;

(e) ma għandux ikun impjegat fl-istess żmien bħala għalliem tas-sewqan kummerċjali fi skola tas-sewqan.

2.3. *Ekwivalenzi*

2.3.1. L-Istati Membri jistgħu iħallu li eżaminatur imexxi testijiet tas-sewqan fil-Kategoriji AM, A1, A2 u A jekk huwa jkollu l-kwalifika tal-bidu meħtieġa għal dawk il-kategoriji skond il-punt 3.

2.3.2. L-Istati Membri jistgħu iħallu li eżaminatur imexxi testijiet tas-sewqan fil-Kategoriji C1, C, D1 u D jekk huwa jkollu l-kwalifika tal-bidu meħtieġa għal dawk il-kategoriji skond il-punt 3.

2.3.3. L-Istati Membri jistgħu iħallu li eżaminatur imexxi testijiet tas-sewqan fil-Kategoriji BE, C1E, CE, D1E u DE jekk huwa jkollu l-kwalifika tal-bidu meħtieġa għal dawk il-kategoriji skond il-punt 3.

3. **Kwalifika tal-bidu**

3.1. *Taħriġ tal-bidu*

3.1.1. Qabel ma titħalla jmexxi testijiet tas-sewqan, persuna trid tkun temmet b'suċċess programm ta' taħriġ skond ir-regoli li jkunu stabbiliti mill-Istat Membru kkonċernat, sabiex jiġu akkwistati l-kwalifiki msemmija fil-punt 1.

3.1.2. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw jekk il-kontenut ta' programm ta' taħriġ partikolari ikunx relevanti għal-liċenzja sabiex jitmexxew eżamijiet għal-liċenzja tas-sewqan f'kategorija waħda jew f'diversi kategoriji.

3.2. *Testijiet*

3.2.1. Qabel ma titħalla tmexxi testijiet tas-sewqan, persuna trid tipprova li għandha tagħrif suffiċjenti, li hija intiża, għandha l-ħiliet u kapaċità sabiex tkopri l-oqsma kollha msemmija fil-punt 1.

3.2.2. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu test ta' proċedura li sservi sabiex jiġi stabbilit b'mod xieraq minn perspettiva ta' taħriġ jekk il-persuna kkonċernata għandhiex il-kwalifiki msemmija fil-punt 1 u b'mod partikolari il-punt 1.4. It-test ta' proċedura għandu jinkludi elementi kemm teoretiċi kif ukoll prattiċi. Stima f'forma kompjuterizzata għandha tkun permessa fejn xieraq. Id-dettalji dwar in-natura u t-tul tat-testijiet individwali u stimi għall-finijiet tat-test għandu jkun mħolli fid-diskrezzjoni tal-Istat Membru kkonċernat.

3.2.3. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu jekk il-kontenut ta' test partikolari huwiex relevanti għal-liċenzja sabiex jitmexxew testijiet tal-liċenzja tas-sewqan f'kategorija waħda jew f'diversi kategoriji.

4. **Kontroll tal-kwalita' u taħriġ kontinwu perjodiku**

4.1. *Kontroll tal-kwalita'*

4.1.1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-metodi ta' kontrolli tal-kwalita' sabiex jippermettu li l-livell tar-rekwiżiti li japplikaw għall-eżaminaturi ikun miżmum.

▼B

4.1.2. L-metodi tal-kontroll tal-kwalita' għandhom ikopru x-xogħol tal-eżaminaturi, it-taħriġ kontinwu tagħhom u tiġdid ta' liċenzji, l-iżvilupp professjonali kontinwu tagħhom, u reviżjoni regolari tar-riżultati tat-testijiet tas-sewqan immexxija minnhom.

4.1.3. Taħt il-metodi tal-kontroll tal-kwalita' imsemmija fil-punt 4.1.2 l-Istati Membri għandhom jaċċertaw li kull eżaminatur huwa kontrollat kull sena. Għandhom ukoll jaċċertaw li kull eżaminatur huwa kontrollat darba kull ħames snin meta jkun qed imexxi testijiet tas-sewqan għal total ta' minimu ta' nofs ġurnata, b'hekk numru ta' testijiet tas-sewqan jiġu kontrollati. Għal dan il-għan, il-kontrollur għandu jkun awtorizzat mill-Istat Membru kkonċernat.

4.1.4. Fejn eżaminatur għandu liċenzja sabiex imexxi testijiet tas-sewqan f'iktar minn kategorija waħda, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu li r-rekwiżiti tal-kontrolli rispettivi li japplikaw fid-diversi kategoriji jkunu sodisfatti jekk il-kontroll isir f' kategorija waħda biss.

4.1.5. It-testijiet tas-sewqan għandhom ikunu osservati u kontrollati minn aġenzija awtorizzati għalhekk mill-Istati Membru konċernat, sabiex ikun assigurat li stimi isiru b'mod korrett u uniformi.

4.2. *Taħriġ perjodiku*

4.2.1. L-Istati Membri għandhom jaċċertaw li, sabiex tinżamm il-liċenzja, mingħajr rigward għan-numru ta' kategoriji li għalihom tapplika, eżaminaturi jwettqu

— total ta' mill-inqas erbat ijiem ta' taħriġ perjodiku regolari f'perjodu ta' sentejn sabiex:

— ma jintilfux u jiġu aġġornati l-kompetenza u l-ħiliet meħtieġa ta' eżaminatur;

— jiżviluppaw kompetenzi ġodda li jkunu saru meħtieġa sabiex iwettqu xogħolhom;

— jassiguraw li l-eżaminatur ikompli jmexxi testijiet b'konformita ma' *standard* ġust u uniformi;

— total ta' mill-inqas ħamest ijiem ta' taħriġ perjodiku kontinwu f'perjodu ta' ħames snin

— sabiex jiżviluppaw u jżommu il-ħiliet prattiċi meħtieġa fis-sewqan.

4.2.2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi meħtieġa sabiex jassiguraw li eżaminaturi li, bħala riżultat tas-sistema ta' kontroll tal-kwalita', jirriżulta li għandhom bżonn serju ta' taħriġ speċjali, jagħmlu dan mingħajr dewmien.

4.2.3. It-taħriġ perjodiku regolari jista' jkun fil-forma ta' konferenzi, istruzzjoni, jew komunikazzjoni ta' informazzjoni b'mezzi tradizzjonali jew kompjuterizzati, u jista' jingħata lil individwi jew gruppi. Fejn l-Istati Membri jaraw li hu xieraq, dan jista' jkopri tibdil fir-rekwiżiti stabbiliti.

4.2.4. Jekk eżaminatur ikollu liċenzja sabiex imexxi testijiet tas-sewqan f'iktar minn kategorija waħda, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu li r-rekwiżiti rispettivi ta' taħriġ kontinwu għall-eżaminaturi fir-rigward ta' diversi kategoriji ikun sodisfatt jekk ir-rekwiżiti imsemmija fil-punt 4.2.5 ikunu ntlaħqu.

4.2.5 Jekk eżaminatur ma jkunx mexxa testijiet f'kategorija partikolari matul sentejn, huwa għandu jerġa jgħaddi minn reviżjoni fil-mod xieraq qabel ma jitħalla jmexxi iktar testijiet fil-kategorija konċernata. Ir-reviżjoni tista' ssir billi jintlaħqu r-rekwiżiti msemmija fil-punt 4.2.1.

▼B

5. **Drittijiet akkwistati**

5.1. L-Istati Membri jistgħu jħallu persuni li, immedjatament qabel ma dawn id-dispożizzjonijiet daħlu fis-seħħ, akkwistaw liċenzji sabiex imexxu testijiet tas-sewqan, jkomplu jagħmlu dan, anke jekk ma jkunux akkwistaw liċenzja skond il-kundizzjonijiet ġenerali imsemmija fil-punt 2 jew il-proċedura tal-kwalifika tal-bidu imsemmija fil-punt 3.

5.2. L-eżaminaturi kkonċernati għandhom, madankollu, ikunu suġġetti għal sorveljanza regolari u metodi ta' kontrolli tal-kwalita' imsemmija fil-punt 4.

▼B

ANNESS V

REKWIŻITI MINIMI GĦAT-TAĦRIĠ U GĦALL-ITTESTJAR TA' SEWWIEQA GĦALL-KOMBINAZZJONIJIET KIF DEFINITI FIT-TIENI SUBPARAGRAFU TA' L-ARTIKOLU 4(4)(B)

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex:

— japprovaw u jissorveljaw it-taħriġ previst fl-Artikolu 7(1)(d), jew

— jorganizzaw it-test ta' ħila u ta' komportament previst fl-Artikolu 7(1)(d).

2. Il-perjodu tat-taħriġ ta' sewwieqa:

— mhux inqas minn seba' siegħat.

3. Il-kontenut tat-taħriġ ta' sewwieqa:

It-taħriġ ta' sewwieq għandu jkopri l-kompetenza, il-ħiliet u l-komportament kif deskritti fil-punti 2 u 7 ta' l-Anness II. Għandha tingħata attenzjoni speċjali lil dawn li ġejjin:

— id-dinamika tal-moviment tal-vetturi, il-kriterji ta' sigurtà, il-vettura-trattur u l-karru (il-mekkaniżmu li jagganċjahom ma' xulxin), it-tagħbija korretta u l-attrezzaturi ta' sigurtà;

Għandu jkun inkluż komponent prattiku li għandu jinkludi l-eżerċizzji li ġejjin: aċċelerazzjoni, deċelerazzjoni, treġġigħ lura, bbrejkjar, distanza tal-waqfien, bdil tal-karreġġjata, bbrejkjar/azzjoni evażiva, moviment tal-karru, sganċjar u gganċjar ta' karru minn u mal-vettura tiegħu, pparkjar.

— Kull parteċipant fit-taħriġ għandu jagħmel il-komponent prattiku u għandu juri l-ħila u l-komportament tiegħu fit-toroq pubbliċi;

— Il-kombinazzjonijiet ta' vetturi użati għat-taħriġ għandhom ikunu dawk li jinsabu fil-kategorija ta' sewqan li għaliha jkunu applikaw il-parteċipanti.

4. Il-perjodu u l-kontenut tat-test ta' ħila u ta' komportament

It-tul tat-test u d-distanza vjaġġata għandhom ikunu suffiċjenti sabiex jiġu valutati l-ħiliet u l-komportament stabbiliti fil-punt 3.

▼B

ANNESS VI

REKWIŻITI MINIMI GĦAT-TAĦRIĠ U GĦALL-ITTESTJAR TA' SEWWIEQA GĦALL-MUTURI TAL-KATEGORIJA "A" (AĊĊESS PROGRESSIV)

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex:

— japprovaw u jissorveljaw it-taħriġ previst fl-Artikolu 7(1)(ċ), jew

— jorganizzaw it-test ta' ħila u ta' komportament previst fl-Artikolu 7(1)(ċ).

2. Il-perjodu tat-taħriġ ta' sewwieqa:

— mhux inqas minn seba' siegħat.

3. Il-kontenut tat-taħriġ ta' sewwieqa:

— It-taħriġ ta' sewwieq għandu jinkludi l-aspetti kollha koperti fil-punt 6 ta' l-Anness II;

— Kull parteċipant għandu jagħmel il-komponent prattiku tat-taħriġ u għandu juri l-ħila u l-komportament tiegħu fit-toroq pubbliċi;

— Il-muturi użati għat-taħriġ għandhom ikunu dawk li jinsabu fil-kategorija ta' sewqan li għaliha jkunu applikaw il-parteċipanti.

4. Il-perjodu u l-kontenut tat-test ta' ħila u ta' komportament

It-tul tat-test u d-distanza vjaġġata għandhom ikunu suffiċjenti sabiex jiġu valutati l-ħiliet u l-komportament stabbiliti fil-punt 3 ta' dan l-Anness.

▼B

ANNESS VII

Parti A

ID-DIRETTIVA MĦASSRA KIF SUĊĊESSIVAMENT EMENDATA

(imsemmija fl-Artikolu 17)

Direttiva tal-Kunsill 91/439/KE ([1])	ĠU L 237, 24.8.1991, p. 1
Direttiva tal-Kunsill 94/72/KE	ĠU L 337, 24.12.1994, p. 86
Direttiva tal-Kunsill 96/47/KE	ĠU L 235, 17.9.1996, p. 1
Direttiva tal-Kunsill 97/26/KE	ĠU L 150, 7.6.1997, p. 41
Direttiva tal-Kummissjoni 2000/56/KE	ĠU L 237, 21.9.2000, p. 45
Direttiva 2003/59/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, Artikolu 10, paragrafu 2 biss	ĠU L 226, 10.9.2003, p. 4
Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, Anness II, punt 24 biss	ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1

([1]) Id-Direttiva 91/439/KE kienet emendata wkoll mill-att li ġej, li ma ġiex imħassar: l-Att ta' l-Adeżjoni ta' l-1994 (ĠU L 241, 29.8.1994, p. 21).

Parti B

LIMITI TA' ŻMIEN GĦAT-TRASPOŻIZZJONI FIL-LIĠI NAZZJONALI U GĦALL-APPLIKAZZJONI

(imsemmija fl-Artikolu 17)

Direttiva	Limitu taż-żmien għat-traspożizzjoni	Data ta' l-applikazzjoni
Direttiva 91/439/KEE	l-ewwel ta' Lulju 1994	l-ewwel ta' Lulju 1996
Direttiva 94/72/KE	-	l-ewwel ta' Jannar 1995
Deċiżjoni 96/427/KE	-	16 ta' Lulju 1996
Direttiva 96/47/KE	l-ewwel ta' Lulju 1996	l-ewwel ta' Lulju 1996
Direttiva 97/26/KE	l-ewwel ta' Jannar 1998	l-ewwel ta' Jannar 1998
Direttiva 2000/56/KE	30 ta' Settembru 2003	30 ta' Settembru 2003, 30 ta' Settembru 2008 (Anness II, punt 6.2.5) u 30 ta' Settembru 2013 (Anness II, punt 5.2)
Direttiva 2003/59/KE	10 ta' Settembru 2006	10 ta' Settembru 2008 (trasport ta' passiġġieri) u 10 ta' Settembru 2009 (trasport ta' merkanzija)

▼B

ANNESS VIII

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Direttiva 91/439/KEE	Din id-Direttiva
Artikolu 1(1), l-ewwel sentenza	Artikolu 1(1), l-ewwel sentenza
Artikolu 1(1), it-tieni sentenza	-
-	Artikolu 1(2)
Artikolu 1(2)	Artikolu 2(1)
Artikolu 1(3)	Artikolu 2(2)
Artikolu 2(1)	Artikolu 1(1), it-tieni sentenza
Artikolu 2(2)	Artikolu 3(1)
—	Artikolu 3(2)
	Artikolu 3(3)
	-
Artikolu 2(4)	-
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, il-kliem introduttiv	Artikolu 4(1), l-ewwelsentenza
-	Artikolu 4(2), l-ewwel inċiż
-	Artikolu 4(2), it-tieniinċiż
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, l-ewwel inċiż	Artikolu 4(3), l-ewwel inċiż
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu,it-tieniinċiż	Artikolu 4(4)(b), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, it-tielet inċiż	Artikolu 4(4)(b), it-tieni subparagrafu
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, ir-raba' inċiż	Artikolu 4(4)(ċ)
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, il-ħames inċiż	Artikolu 4(4)(f)
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, is-sitt inċiż	Artikolu 4(4)(g)
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, is-seba' inċiż	Artikolu 4(4)(j)
Artikolu 3(1), l-ewwelsubparagrafu, it-tmien inċiż	Artikolu 4(4)(k)
Artikolu 3(2), l-ewwelsubparagrafu, il-kliem introduttiv	-
Artikolu 3(2), l-ewwelsubparagrafu, l-ewwel inċiż	Artikolu 4(3)(a)
Artikolu 3(2), l-ewwelsubparagrafu, it-tieni inċiż	Artikolu 4(4)(a)

▼B

Direttiva 91/439/KEE	Din id-Direttiva
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, it-tielet inċiż	Artikolu 4(4)(d)
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, ir-raba' inċiż	Artikolu 4(4)(e)
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, il-ħames inċiż	Artikolu 4(4)(h)
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, is-sitt inċiż, il-kliem introduttiv	Artikolu 4(4)(i)
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, is-sitt inċiż, l-ewwel sub-inċiż	—
Artikolu 3(2), l-ewwel subparagrafu, it-tieni inċiż, it-tieni sub-inċiż	—
Artikolu 3(3), il-kliem introduttiv	—
Artikolu 3(3), l-ewwel inċiż	Artikolu 4(1), it-tielet sentenza
Artikolu 3(3),it-tieni inċiż, l-ewwel subparagrafu	Artikolu 4(3), it-tieni inċiż
Artikolu 3(3), it-tieni inċiż, it-tieni subparagrafu	-
Artikolu 3(3), it-tielet inċiż	Artikolu 4(3), l-ewwel inċiż
Artikolu 3(3), ir-raba'inċiż	Artikolu 4(4), l-ewwel inċiż
Artikolu 3(3), il-ħamesinċiż	Artikolu 4(4), it-tieni inċiż
-	Artikolu 4(3)
Artikolu 3(4)	-
Artikolu 3(5)	-
Artikolu 3(6)	Artikolu 4(5), l-ewwel sentenza
—	Artikolu 4(5), it-tieni sentenza
Artikolu 4	Artikolu 5
Artikolu 5(1)	Artikolu 6(1)
Artikolu 5(1)(a)	Artikolu 6(1)(a)
Artikolu 5(1)(b)	Artikolu 6(1)(b)
Artikolu 5(2), il-kliem introduttiv	Artikolu 6(2), il-kliem introduttiv
Artikolu 5(2)(a)	Artikolu 6(2)(a)
Artikolu 5(2)(b)	Artikolu 6(2)(b)

▼B

Direttiva 91/439/KEE	Din id-Direttiva
-	Artikolu 6(2)(ċ)
-	Artikolu 6(2)(d)
-	Artikolu 6(2)(e)
-	Artikolu 6(2)(f)
Artikolu 5(3)	—
Artikolu 5(4)	Artikolu 6(4)
Artikolu 6(1), il-kliem introduttiv	Artikolu 4(1), it-tieni sentenza
Artikolu 6(1)(a), l-ewwel inċiż	Artikolu 4(3)(a), it-tielet inċiż
Artikolu 6(1)(a),it-tieni inċiż	Artikolu 4(4)(a), it-tieni inċiż
Artikolu 6(1)(b), l-ewwel inċiż	Artikolu 4(3)(b), it-tieni inċiż
—	Artikolu 4(3)(ċ), it-tieni inċiż
	Artikolu 4(4)(b), il-ħames subparagrafu
Artikolu 6(1)(b), it-tieni inċiż, it-tieni alternattiva	Artikolu 4(4)(ċ), it-tieni inċiż
Artikolu 6(1)(b), it-tielet inċiż, l-ewwel u t-tieni alternattivi	Artikolu 4(4)(g), it-tieni inċiż
Artikolu 6(1)(b), it-tielet inċiż, it-tielet u r-raba' alternattivi	Artikolu 4(4)(e), it-tielet inċiż
—	Artikolu 7(1)(ċ), l-ewwel inċiż
Artikolu 6(1)(ċ), l-ewwel inċiż, l-ewwel u t-tieni alternattivi	Artikolu 4(4)(k), it-tieni inċiż
Artikolu 6(1)(ċ), l-ewwel inċiż, it-tielet u r-raba' alternattivi	Artikolu 4(4)(i), it-tieni inċiż
Artikolu 6(2)	Artikolu 4(6), l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 4(6), it-tieni subparagrafu
Artikolu 6(3)	Artikolu 4(6), it-tielet u r-raba' subparagrafi
Artikolu 7(1), il-kliem introduttiv	Artikolu 7(1), il-kliem introduttiv
Artikolu 7(1)(a)	Artikolu 7(1)(a)
-	Artikolu 7(1)(b)
-	Artikolu 7(1)(ċ)
-	Artikolu 7(1)(d)
Artikolu 7(1)(b)	Artikolu 7(1)(e)

▼B

Direttiva 91/439/KEE	Din id-Direttiva
Artikolu 7(2)	-
Artikolu 7(3)	-
-	Artikolu 7(2)
-	Artikolu 7(3)
Artikolu 7(4)	Artikolu 7(4)
Artikolu 7(5)	Artikolu 7(5)(a)
—	Artikolu 7(5)(b)
—	Artikolu 7(5)(ċ)
—	Artikolu 7(5)(d)
Artikolu 7a(1)	-
Artikolu 7a(2)	Artikolu 8
Artikolu 7b	Artikolu 9
-	Artikolu 10
Artikolu 8	Artikolu 11
Artikolu 9	Artikolu 12
Artikolu 10	Artikolu 13(1)
—	Artikolu 13(2)
Artikolu 11	Artikolu 14
Artikolu 12(1)	-
Artikolu 12(2)	-
Artikolu 12(3)	Artikolu 15
-	Artikolu 16
Artikolu 13	Artikolu 17, l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 17, it-tieni subparagrafu
-	Artikolu 18
Artikolu 14	Artikolu 19
Anness I	-
Anness Ia	Anness I
Anness II	Anness II
Anness III	Anness III
-	Anness IV
-	Anness V
-	Anness VI